KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYETEM LAPJA

41. évfolyam 4. szám | Ára: 3 euró (az egyetemen 45 Ft.) | 2001. március/II.

Vállalati professzorok

Beszélgetés Dr. Beke-Martos Gáborral, a Siemens Nemzeti Vállalatcsoport pénzügyi és gazdasági igazgatójával

„Társadalmi elkötelezettség" – olvasható a Siemens alapelvei között. Valóban, a Magyarországon 114 éves múltra visszatekintő multinacionális vállalat elsőként karolta fel az egyetem vezetése által meghirdetett, hazánkban mindeddig ismeretlen „chair" szponzorálási rendszert.

Amerikai mintára, Magyarországon elsőként egyetemünkön került bevezetésre a vállalati professzori, más néven „chair" rendszer. Az új szponzori stratégia, amellett, hogy jelentős lépés a pénzügyi nehézségek felszámolására, merőben új kapcsolatot teremt a támogatást nyújtó vállalat és az egyetem között. A „chair" rendszer lényege, hogy a megállapodást aláíró cégek öt éven át rendelkezésre bocsátják egy professzor vagy docens kiemelt bérét, hogy azután a vállalati professzori státuszt betöltő oktató azt kutatásra, konferenciákra való utazásra, valamint könyv és folyóirat vásárlásra szabadon felhasználhassa. Ilymódon a Siemens a Vállalatgazdaságtan tanszék oktatóját, Dr. Tóth Ferenc docenst támogatja.

Siemens alapelvek

Ügyfeleink igényei határozzák meg tevékenységeinket.
Innovációink alakítják a jövőt.
Sikeres vállalkozás: nyereségből születik a győzelem.
A kiemelkedő eredményeket korszerű vezetéssel érjük el.
Folyamatos fejlődésünk kulcsa a tanulás.
Együttműködésünknek nincsenek határai.
Felelősséggel viseltetünk a társadalom iránt.

„A szponzoráláshoz három dolog szükséges" – mondta Dr. Beke-Martos Gábor, a cég pénzügyi és gazdasági vezetője, az igazgatóság tagja. „Először is pénz, másrészt belső elkötelezettség, harmadrészt pedig tudatos stratégia. Az első kettő rendelkezésre áll, a harmadik, a tudatos stratégia pedig mindig a helyi viszonyok ismeretében kerül kialakításra."

Belső elkötelezettségben nem is lehet hiány, hiszen az anyavállalat 150 éves múltra tekint vissza. Az a tény, hogy egy cég már másfél évszázada jelen van egy piacon, önmagában is elismerést kelt. A Siemens a nemzetközi piacon nemcsak jelen van, hanem tartósan vezető szerepet tölt be, amelyet elsősorban újításainak köszönhet. „Innovációink alakítják a jövőt" – hirdeti a vállalat, amelynek a XXI. századba lépve deklarált célja világméretekben az e-Business vezető vállalkozásává válni.

Amint azt Beke-Martos Gábor kifejtette, a Siemens szervezete egyedülálló: elsősorban kis- és középvállalkozások szinergiájára épül, és mindent egybevetve több országban van jelen, mint ahány tagállammal az ENSZ rendelkezik. A cég összesen 460 ezer embert foglalkoztat, akik a tervek szerint egy belső „e-community"-t alkotnak majd, amelynek segítségével a vállalat egész szellemi potenciálja hasznosítható lesz a rész- és lokális piacokon is.

Az oktatás és kutatás támogatása tehát a Siemens innovatív jellegéből adódik. A cég évek óta szponzorál egyetemi versenyeket és tudományos diákköri konferenciákat. A vállalat profiljából következően korábban szinte kizárólag a Műegyetem mérnökképzését támogatta, ám az elmúlt évek tapasztalata az, hogy amíg megfelelő színvonalú a szakképzett mérnökök képzése, addig hiányoznak a mikro – azaz a vállalati – szférát jól ismerő közgazdászok. A Siemens az elmúlt években többször szponzorált – elsősorban a Vállalatgazdaságtan tanszék által meghirdetett – tanulmányi versenyeket, melyek célja az volt, hogy a diákok másképp, valós működés közben ismerjék meg a vállalatokat.

A Siemens az év adományozója

„A Vállalatgazdaságtan tanszék chair rendszerben történő szponzorálásával a Siemens csupán egy jó helyi kezdeményezést támogat" – hangsúlyozta Beke-Martos Gábor. „A kapcsolat létrejöttéhez nem kellett több, minthogy az egyetem felkérése és a vállalat nyitottsága találkozzon."

A cég és az egyetem intenzív stratégiai kapcsolatát elsősorban a piac jeleníti meg, hiszen a végzett közgazdász az egyetem szempontjából output, míg a vállalat szemszögéből nézve input tényező. A Siemens gazdasági vezetője kiemelten fontosnak tartja továbbá, hogy a hallgatók olyan képzésben részesüljenek, amelyben az elmélet és a gyakorlat egészséges arányban keveredik, valamint, hogy az egyetemi oktatók is megismerkedjenek a valós gazdasági élettel, annak nehézségeivel és sikereivel. Reményei szerint az új szponzorálási rendszer minderre lehetőséget nyújt majd.

Beke-Martos Gábor az oktatás mellett számos más szempont, így például a kultúra fontosságára is felhívta a figyelmet, mert mint elmondta „fontos az oktatás támogatása, ugyanakkor nem lehet más szegmenseket sem kihagyni, mert az visszahúzó lenne. Csak az átfogó szemléletben történő támogatási tevékenység segítheti az országot."

Pollák Péter

„AZ ISTEN HÁTA MÖGÖTT"

Van Magyarországnak egy olyan része, amely távolabb van Budapesttől, mint Berlin, Párizs vagy London. Félreértés ne essék, a távolságot nem csak kulturális értelemben gondolom, hanem a szó fizikai értelmében is. Vajon mi tart rövidebb ideig: Nyugat-Európa valamelyik fővárosába vagy a Beregi-Tiszahátra eljutni? Bizony ez utóbbi. Ha hajnalban a legelső, 6.05-ös vonattal indulok Pestről, menetrend szerint 12.24-kor érek Vásárosnaménba, és onnan még ki tudja hány órába telik – a buszpályaudvaron való ácsorgást is beleszámítva –lejutni Tarpára, Gulácsra vagy Vámosatyára, hogy csak az elmúlt napokban legtöbbször emlegetett falvakat említsem. Ha autóval próbálkoznék sem járnék sokkal jobban, hiszen az úttalan utakon is legalább hat órát igényel az utazás.

Pontosan ez a hatalmas fizikai távolság okozza, hogy itt, Budapesten sokakban nem is tudatosul, hogy ez az elesett térség még Magyarország része, nem pedig valami távolba vesző keleti államalakulaté. Budapest és a Beregi-Tiszahát közötti kulturális távolság hatalmas, nagyobb, mint bármikor valaha. Fővárosunk szinte mindenben utolérte már a világ nagy metropoliszait; Szabolcs megye viszont folyamatosan csúszik lefelé, pedig tudjuk, sosem számított éppen fejlett tájnak.

Voltak olyan idők is, mikor a Tiszahát szegénysége ellenére Magyarország életében fontos szerepet játszott. Tarpáról indultak a XVIII. század hajnalán Esze Tamás felkelői, és itt, Szatmárcsekén született 1823-ban Kölcsey Himnusza. Innen, Tiszacsécséről származik Móricz Zsigmond is; írásom számára az ő errefelé játszódó regényének címét kölcsönöztem.

A szocialista rendszerben, mint a kelet kapuja, a vidék jelentős ipari és mezőgazdasági fejlesztéseken esett át. Amikor 1970-ben kiöntött a Tisza és mellékfolyói, elmosván a környező falvakat, az egész ország megmozdult. Azután jött a rendszerváltás: a becsalogatott nyugati tőke számára túl messzinek és túl fejletlennek számítottak a keleti végek. A talpra álláshoz belső erőforrások persze nem álltak rendelkezésre. Az államilag felépített, a keleti piac instabil talapzatán álló gazdaság percek alatt összeomlott, s egészen máig senkinek sem áll szándékában, hogy újra odafigyeljen „Európa hátsó udvarára".

Globalizáció ide vagy oda, nem engedhetjük meg magunknak, hogy otthon érezzük magunkat az amerikai nagyvállalatok háza táján, de fogalmunk se legyen arról, hogy milyen körülmények között élnek emberek százezrei alig 3-400 kilométerre otthonunktól. Nem tehetjük sem morálisan, sem az egyszerű racionalitás alapján. A leszakadó és szegregálódó Kelet egy ideig tudja csak zárványként magában tartani belső feszültségeit. Nem szabad Szabolcsból magyar Baszkföldet vagy Kurdisztánt építeni! Ebben a mi egyetemünk felelőssége igen nagy! A mai tantervek nagyban elősegítik, hogy szociálisan abszolút érzéketlen diplomások hagyják el az intézményt, hiszen az agrár-, a vidékfejlesztési és a társadalmi problémákkal foglalkozó tantárgyak csak fakultatív tárgyként, kis óraszámban kerülnek meghirdetésre. Meddig kell még ennek így maradnia?

Horn Gergely

A Siemens Magyarországon

1887 – vállalatalapítás, első kísérleti városi villamos vonal megépítése (Nyugati pu. – Király utca)
1893 – az első Siemens javító és gyártó műhely üzembe helyezése
1919–1912 – a budapesti fő útvonalak villanyvilágításának kiépítése
1931-től rádiókészülékek gyártása
1974-től a Sicontact révén a Siemens-számítógépek szerepe jelentős a hazai informatikai fejlődésben: banki és kormányzati információs rendszerek (OTP, Pénzügy-, Belügy-, Külkereskedelmi Minisztérium)
1990 – a Sicontact Siemens Kft.-vé alakul, mára a Siemens-csoport több mint 20 tagot számlál és az elektrotechnika és elektronika legszélesebb spektrummal rendelkező képviselője az országban

Új díszdoktorunk

Philip Kotler professzor

Berács József tanszékvezető méltatása

A Gazdálkodástudományi Kar javaslata alapján a BKÁE Egyetemi Tanácsa és Rektora a Doctor Honoris Causa diplomát adományozza Philip Kotlernek a marketing tudomány fejlesztése terén kifejtett tevékenységéért, a közgazdaságtudomány és a menedzsment tudományok egyedülálló szintetizálásáért.

Philip Kotler az Amerikai Egyesült Államok Illinois állambeli Evanston város, Northwestern University, Kellogg Graduális Üzleti Iskolájának S.C. Johnson & Son címmel kitüntetett nemzetközi marketing professzora. Több évtizedes kutatói és oktatói múltat maga mögött tudva kétségtelenül a világ legelismertebb marketing tudósa. Közel 40 éves akadémiai pályafutása során 29 könyv és 120 vezető újságokban megjelent szakcikk, könyvrészlet jelzi tudományos munkásságát.

Legnagyobb hatású könyve, a Marketing Management 1967-ben jelent meg először és már a 10. kiadás előkészítése folyik. Ez a könyv mind az üzleti iskolák, mind a gyakorló üzleti emberek számára „standard" lett. Közel 60 országban – közöttük Magyarországon – 4 millió példányt adtak el belőle.

A felszínen látható, egyedülálló értékesítési statisztikák mögött Egyetemünk oktatói számára is példaértékű tudományos karrier húzódik meg. Egyetemi diplomát a Chicagói Egyetemen Ph.D fokozatot a bostoni Massachusetts Institute of Technology-n, MIT-n szerzett közgazdaságtanból. A 60-as és a 70-es évek tudományos paradigmaváltásában oly fontos szerepet játszó matematika területén a Harvard University-n, a magatartási tudománybna pedig a University of Chicagon végzett posztdoktori tanulmányokat. Második nagyhatású könyve a „Marketing Decision Making: A Model Building Approach" 1971-ben a matematikai közgazdasági gondolkodást alkalmazza a marketing területére.

Kotler professzor széles látóköre, interdiszciplináris megközelítési képessége nagyfokú éleslátással párosul. Bármihez nyúl, képes a mélyen ható törvényszerűségek feltárására, így a szakcikkei a témakörrel foglalkozó tudósok kutatásának kiindulópontjai.

Szakcikkeit számtalan díjjal ismerték el, amelyek közül szándékosan, emeljük ki a legelsőt az 1962-ben írottat, amely a Financial Analysts Journal–ben jelent meg, és az év cikke lett.

A 60-as években a Journal of Marketing, a Journal of Marketing Reserach, Journal of Advertising Research, a Harvard Business Review-ban, megjelent cikkei ma is releváns és aktuális témákat tárgyalnak. Olyan témákat kutatott mint a „marketingstratégia és számítógépes szimuláció", vagy a „számítógépes média kiválasztás" /marketing strategies through computer simulation; Competerized Média Selection/. Ezek hatására az Amerikai Marketing Szövetség akadémiai tagjai körében lefolytatott megkérdezés alapján 1975-ben Ő kapta meg először a „Leader in Marketing Thought" díjat.

Nehéz számba venni azokat a területeket, ahol Philip Kotler professzor jelentős tudományos eredményeket alkotott. Egyéni inspirá-

(folytatás a 2. oldalon)

Tantervfejlesztés

Intenzívebb oktatás – kevesebb szabadidő

A Chikán Attila rektor által tavaly novemberben kezdeményezett hallgatói fórum sorozaton másodszorra tájékozódhattak az érdeklődők az egyetem jövőjéről. A találkozásra március 19-én 14 órakor került sor. A fórum két napirendi pontja a körvonalaiban már elkészült tantervfejlesztés, valamint a közelgő HÖK választások voltak. A tanári kart Chikán Attila rektor és Bakácsi Gyula rektorhelyettes képviselték.

Chikán Attila kihangsúlyozta, hogy a tantervfejlesztés egy folyamat, mely már elkezdődött, és valamikor egy bizonytalan jövőbeli időpontban lesz vége, tehát semmilyen aktuális dátumhoz nem köthetők az elhangzottak. A konkrét döntéseket még márciusban meg kívánják hozni, vagyis a tantervfejlesztés kereteit meghatározni a tantervfejlesztési előkészítő bizottság, a Kari Tanács és a Hallgatói Tagozat részvételével.

A tantervfejlesztés alapvetően két nagyobb részre bontható, oktatásfejlesztési és tartalmi elemekre. Az oktatásfejlesztés az egyetemi karokat érinti, mégpedig az oktatás erős differenciálásán keresztül. Ez azt jelenti, hogy a jövőben külön képzés fog indulni leendő közgazdászok, társadalomtudósok és talán környezetgazdászok számára. Ehhez jön még az államigazgatási főiskolai képzés, amit a 2002/2003-as tanévtől egyetemi ágként kívánnak működtetni. Az biztos, hogy a közgazdasági és társadalomtudományi karokra külön felvételi lesz, és teljesen eltérő alapképzésben fognak részesülni a hallgatók.

Az oktatási struktúra már a következő tanévben gyökeres változásokon fog keresztülmenni a közgazdászképzésben. Alapképzés az első két évben lesz, melynek végén eldöntheti a hallgató, hogy milyen irányba kíván szakosodni. Harmadik éven lesznek elvégezhetők a felvezető tantárgyak, majd az utolsó két évben jelentkezhetnek szakirányokra a hallgatók. Mind a gazdálkodási, mind a közgazdasági karon indulni fognak új szakok, szakirányok, ilyenek például a közgazdasági karon, pénzügy szakon az aktuárius és pénzügyi befektető szakirány, vagy a közgazdasági szakon a piacelemző, munkaerő piaci szakirány.

Chikán Attila a készülő tantervnek négy alapvető elemét emelte ki. Az oktatás intenzitásának növelését a tartalmi követelmények szintjének fejlesztésével és az oktatás koncentrálásával kívánja elérni. Magyarul kevesebb tantárgyunk lesz, az egy féléves, egy idősávos tárgyak valószínűleg meg fognak szűnni. Növelni akarja a rektor az egzakt tárgyak arányát is, ami az alapképzésben az úgynevezett economics tárgyak (mint például a matematika, a számvitel, a mikroökonómia) meghatározó súlyát hozza majd. Mennyiségileg nem fog változni a tananyag, csupán a hosszabb oktatási idő révén mélyebb tudás lesz elsajátítható.

A harmadik tartalmi elem az oktatási és tanulási fegyelem fejlesztése, mely folyamat első lépését az oktatóknak kell megtenniük, a tantárgykínálat növelése és a számonkérés szigorítása által. Ami a vizsgákat illeti, egy félévben csak hat vizsgaköteles tárgyat vehetünk majd föl, ennek a célja pedig a négy hetes vizsgaidőszak (melyet már volt szerencsénk kipróbálni) betartása és ezáltal a tantárgyak számának korlátozása, vagyis a tantárgystruktúra tisztítása. A vizsgaidőszakon kívül letett vizsgák érvénytelenek lesznek.

(folytatás a 3. oldalon)

A hallgatói érdekképviselet problémái

A hallgatói érdekképviselet az egyetem működésének egy kulcsfontosságú tényezője lehetne, ha valóban be tudná tölteni azt a szerepet, amit a hallgatók és az egyetemvezetés elvár tőle. Nyissunk őszinte vitát a témában! Először Fehérvári András szólal meg, aki egy évig HT-elnök volt (1998-1999), és az utóbbi három évben HT-tag. A mostani választási harcokban már nem vesz részt, mert elhagyja az egyetemet.

– Most az eddigi HT helyett új Választmányt fogunk választani egy olyan szabályzat alapján, amit egy válságstáb dolgozott ki. Miért nem sikerült a még legitim HT-nak létrehoznia az új SzMSz-t?

– Tavasszal elkezdtünk az egyeztetni a témában, de akkor nem jutottunk messzire. Mindenki mással volt elfoglalva. Nem gondoltuk, hogy ez ennyire sürgős és fontos lesz. Kicsit korábban, ősszel is gondolhattunk volna rá, de először ki akartuk írni a választást, ami szeptember végén, október elején lett volna esedékes. Időközben azonban megtudtuk, hogy az egyetem csak egyetemi hallgatói önkormányzat (EHÖK) választását támogatja, nem támogat egy újabb HT-választást. Ehhez pedig először el kellett készíteni az új SzMSz-t. Az első verziót a Rektor úr törvényességi kifogásokra hivatkozva visszautasította.

A második SzMSz verziót villámgyorsan dobtuk össze, de azt az ÁF nem fogadta el. Ez az ő belső ügyeivel, függetlenedési törekvéseivel függött össze. Ezzel megszűnt a lehetőség arra, hogy január elsejére valamilyen legitim hallgatói képviselet álljon fel. A Közgáz HT-jának már november 8-án lejárt a mandátuma, azóta ügyvivő HT-ként végeztük a munkánkat. Ez a testület a hallgatói érdekképviselet pótlására jött létre, és a feladata az új SzMSz elkészítése, illetve a választások minél előbbi kiírása volt. Ebben a testületben azok maradtak bent, akik tényleg dolgoztak is a régi HT-ben. Várbíró Péter a korábbi alelnök az, aki intézi az ügyeket. Ő az, aki mindig elérhető, és az egyetem felé képviseli a hallgatókat. Orbán Tas, aki elvileg az ügyvivő HT elnöke, gyakorlatilag nem látható.

– Hogyan minősítenéd a Hallgatói Tagozat munkáját?

– A HT-ről sajnos azt tudom elmondani az elmúlt évek tapasztalatai alapján, hogy nagyon gyenge volt, csak a változásokra reagált, és azokra is csak utólag. Nem olyan szervezetként működött, amely kezdeményező módon felhozta volna a diákság problémáit, és lehetőséget is mutatott volna arra, hogy hogyan kellene megoldani őket.

– Az elmúlt egy évben mennyire sikerült a HT-nek a hallgatói érdekeket képviselnie?

– Az elmúlt év tavaszán, amíg volt HT, gyakorlatilag nem voltak eldönthető kérdések, tehát érdekképviseleti lehetőség sem volt. A későbbiekben úgy vettük észre, hogy az egyetemvezetés a mi módosításainkra egyáltalán nem nyitott. A döntés-előkészítésben pedig alig vontak be minket. Ennek részben az volt az oka, hogy a HT nyáron nem dolgozik. Őszre pedig összetornyosultak előttünk a feladatok. Roppant sok javaslatról kellett pár nap alatt közös véleményt kialakítanunk, ami lehetőség szerint az egész hallgatóság álláspontját képviseli. Ez önmagában véve is nehéz dolog, ha pedig nem áll a hallgatói tagozat a helyzet magaslatán, akkor gyakorlatilag lehetetlen.

November 8-a óta a helyzet válságosabbra fordult, azóta csak azért küzd a hallgatói érdekképviselet, hogy egyszer majd lehessen egy olyan hallgatói képviseleti szerv, amely legitim. Ebben a küzdelemben sok fontos kérdés suhant el úgy a fejünk felett, hogy nem jutott rá kellő energia.

– Milyenek a kilátások a jövőre nézve? Milyen tanácsokat adnál az új Választmánynak, hogyan lehetne jobban csinálni?

– Először is azt tanácsolnám, hogy válasszunk be sok Rajkost, mert talán ők kevésbé kerülnének összetűzésbe az egyetemvezetéssel. Van rá esély, hogy jobban tudnának együttműködni a hallgatóság érdekében.

Másodszor azt mondom, hogy a hallgatói tagozat éljen a törvény adta jogaival. Hiszen az Egyetemi Tanácsban és a kari tanácsokban mindenhol egyharmados a hallgatói szavazati arány. Ez nagy jelentőségű, mert a diákság együtt tud szavazni. Így, ha az oktatók megosztottak, akkor a mi szavunk dönt.

Harmadszor szeretnék mindenkit figyelmeztetni, hogy hallgatói érdekképviselőként eljárva gyakran igazi politikusokkal találkozik az ember, akik pont ugyanannyira tartják be a szavukat, mint amennyire az a politikusokra jellemző. Javaslom az új hallgatói önkormányzatnak, hogy ne hagyja magát naiv gyereknek nézni, és bizonyítsa is be, hogy felnőttként képes viselkedni.

Negyedszer azt javaslom, hogy az új Választmány próbáljon meg minél inkább kapcsolatban maradni a hallgatókkal, ami nekünk nem nagyon sikerült. Talán ez az egyik legnehezebb kérdés, pedig csak így lehet bizonyítottan összhallgatói érdekeket képviselni. Ajánlom továbbá, hogy próbáljanak meg utána járni lényeges hallgatói problémáknak és kezdeményezzenek. Ha így tesznek, akkor az egyetem vezetése is jobban fogja tisztelni a hallgatói önkormányzatot.

– Amikor az új hallgatói önkormányzat a helyére kerül, milyen ügyek lesznek éppen napirenden? Milyen kérdésekben érdemes elmélyülnie a leendő tagoknak?

– A KTVSZ (Kreditrendszerű Képzés Tanulmányi és Vizsgaszabályzata) módosítása, mindenképpen időszerű. Erre mindenképpen érdemes lett volna még nekünk kidolgoznunk egy javaslatot. Más fontos kérdések: új képzési szisztémák, kari felvételi rendszer, nyelvi képzési rend kidolgozása, az új épületek sorsa, pályáztatási ügyek, épületen belüli bérleti szerződések megújítása. Szükség lesz egy jól működő hallgatói információs rendszer kidolgozására is.

– Mi lehet az oka annak, hogy nem megfelelő az együttműködés a hallgatói képviselet és az egyetemvezetés között?

– Egyik oldalról probléma, hogy a hallgatók nem érzik magukénak a hallgatói önkormányzatukat, ezért nem mennek el szavazni, nem segítik a munkáját, nem artikulálják a véleményüket. Így iszonyú nehéz az érdekeiket képviselni. Már az is iszonyú sok időbe telik, mire sikerül a hallgatókat rávenni, hogy legalább válasszanak képviselőket. Az is igaz azonban, hogy a hallgatói önkormányzatnak nincsenek igazán csatornái, hogy eljuttassa az információt a hallgatókhoz arról, hogy mit csinál.

Másrészt az egyetem vezetősége nem veszi komolyan a hallgatói önkormányzatot. Részben azért, mert a legitimitását kevésnek tartja, ami egyébként igaz is. Részben pedig azért, mert az önkormányzatiság elvét nem igazán tisztelik. Általában a fő érv, ami miatt a hallgatókat háttérbe akarják szorítani az, hogy úgy gondolják, hogy mi csak öt évet töltünk itt el, és nem érdekel minket az egyetem sorsa. Ezzel én nem értek egyet, hiszen a diplománk értéke függ attól, hogy mennyire működik jól az egyetem, és ez időben hosszabb távra is kihat. Nem mindegy a már végzett hallgatók számára sem például az, hogy az Európai Uniós csatlakozás után mekkora értéket tud az egyetem kivívni a diplomájának. Tehát nekünk alapvető érdekünk, hogy a Közgáz egy jó, elismert egyetem legyen.

– Hogyan látod: miben gyökereznek ezek a problémák?

– Mindezen gondok gyökerét én szocializációs problémának tartom. Azaz nincsen az emberekbe belenevelve a demokratikus viselkedés. A demokrácia lényege, hogy a közösség minden tagjának részt kell vennie a demokrácia működésében azért, hogy a demokrácia fennmaradjon. Ezzel szemben a demokráciát folyamatosan művelni kell. Magyarországon a demokrácia még friss, és látásmódom szerint nem a nép hozta létre, így nem is érezi át, hogy a demokráciában neki tennie kell valamit. Idestova 11 éve az oktatás nem képezi demokráciára a fiatalokat. Senki sincs arra szocializálva, hogy demokráciát játsszon. Én diákképviselő voltam középiskolában is. A 96-os diák parlamentnek voltam levezető elnöke. És azt vettem észre, hogy nagyon kevés olyan középiskola van, ahol demokráciára képzik a gyerekeket. Ennek az eredménye soha senki sem akar csinálni semmit. Még egyetemistaként is mindig a következő paternalista képzet él a fejekben: „Úgyis van felettük valaki, aki elintézi az egészet. Azért kell HT, hogy az döntse el helyettünk, hogy nekünk mi a jó, hogy aztán ne kelljen vele foglalkoznunk. Nem kell elmennünk semmilyen fórumra, mert más úgyis elmegy helyettünk. Nem kell gondolkodnunk sem, mert azt más majd megteszi. Csak valahogy ki kell bírni azt az időszakot, amíg diplomát kapunk."

– Hogyan fogja az új Választmány megtalálni az utat a hallgatókhoz?

– Az biztos, hogy a korábbiakban rengeteg energiája elment a HT-nek arra, hogy egyáltalán fenntartsa a nevét a hallgatók tudatában, így programokat szervezett: KEN, tatai évzáró tábor, felező buli. Máshol a gólyatábort, gólyabált is azért szervezi a hallgatói önkormányzat, hogy legyenek vele kapcsolatban hallgatók. De ez a tevékenység épp attól veszi el az erőt, amit semmilyen más szervezet nem tud megtenni, ez pedig az összhallgatósági érdekképviselet. Ezért a most úgy döntöttünk, hogy megpróbáljuk olyan szélesre helyezni a legitimitásunkat, amennyire csak lehet a többi diákszervezettel való kapcsolattartáson keresztül, és a HÖK nem fog rendezvényt szervezni, viszont annál több szolgáltatást fog nyújtani a hallgatói irodában, mint ahogy eddig is fizetett alkalmazottal. Ezen a két alapon fogja a hallgatói kapcsolatait bővíteni, és szigorúan érdekképviselettel fog foglalkozni.

– Nem vagyok benne biztos, hogy a hallgatók ennek a változásnak örülni fognak. Hiszen az eddigi HT kapcsolattartási stratégia azt sugallta, hogy a HT fő lényege épp az, hogy legyenek nagy egyetemi szintű bulik.

– Ezt nem érzem nagy problémának. Egyrészt szerintem a HT bulijai nem is voltak olyan jók. A felező bulit igazán más is meg tudja szervezni. A tatai tábor eddig is nagyrészt HT-n kívüli szervezésben folyt az esemény méretei miatt. A KEN megfelelő gazdának való átadása azonban már nehézséget jelent.

A bulik megszervezésére ott van a többi diákszervezetek. Inkább megpróbáljuk a tudomásukra hozni, hogy milyen lehetőségek vannak a pincében olcsó és kizárólagos közgázos bulik szervezésére. Ha olyan típusú rendezvényről van szó, akkor ehhez természetesen forrásokat a jövőben is fog a hallgatói önkormányzat biztosítani. Pályázati alapon eddig is osztottunk ki pénzt diákszervezeteknek szakmai közösségi rendezvények megszervezésére. Ez a jövőben is így lesz.

Az igaz, hogy a hallgatók számára eddig a HT azt jelentette, hogy buli, viszont azt is jelentette, hogy balhé és korrupció. Ezeknek az esélye jóval kisebb lesz, ha a rendezvényszervezés témakört delegáljuk.

Ezután a HÖK látszólag egy unalmas dolog lesz, de talán sikerül ide vonzani a hallgatókat. Mivel itt lehet beleszólni azokba a kérdésekbe, amelyek meghatározzák a mindennapjainkat az Egyetemen. Rá kéne ébrednie minden hallgatónak, hogy az ő érdeke is az, hogy részt vegyen az érdekképviselet kialakításában.

Ez a sokakat érintő kérdés nem szabad, hogy megálljon egyetlen vélemény nyilvánosságra hozatalánál. A szerkesztőség reméli, hogy mások is kifejtik majd gondolataikat e témában a lap hasábjain.

Géber Júlia

Széchenyi díjat kapott Mátyás Antal professzor

Széchenyi díjjal tüntették ki Mátyás Antal professzort „kiváló közgazdaságtani munkáiért, különös tekintettel »A modern közgazdaságtan története« című művére, valamint a modern közgazdaságtan megismertetése érdekében végzett fáradhatatlan tudományos és oktatói tevékenységéért".

Mátyás professzor neve, munkája, egyénisége közgazdász generációk számára jelent személyes élményt, kikristályosodott egyéni viszonyulást, ahol egy hivatalos értékelés szinte észrevehetetlen árnyalást ad egyéni és közvélekedésünkhöz. A történeti kor, a kor különössége, tanárlegendák születésére alkalmas egyénisége adják azt a sajátos többletet, hogy nekünk, diákjainak – hiszen mind azok voltunk – nemcsak a szakmát, az elmélettörténetet jelenti, hanem „közgáz"-os identitástudatunk milyenségében is fontos elem.

1953 óta oktatja egyetemünkön a közgazdasági gondolkodás történetét. A korban, melyben a „tudományos világnézet" politikai kritériumok alapján választódott ki, tárgyát az „ártatlan" elmélettörténetet fokozatosan olyan fórummá építette ki, ahol a diákok elsajátíthatták a modern közgazdaságtan alapjait, elképzelést alakíthattak ki a máshol szokásos szakmai diskurzus milyenségéről.

Oktatói és kutatói munkáját irigylésre méltó munkabírás, fáradhatatlan szorgalom, önmagával szemben támasztott magas követelmények jellemzik. Ez tette lehetővé, hogy szakmai életműve átlépett határainkon is. Külföldi kiadók publikálták műveit több nyelven, rangos folyóiratok és neves szerzők ismertették, kommentálták írásait. 1988-ban Állami-díjjal tüntették ki, 1990 óta a Magyar Tudományos Akadémia tagja.

Tevékenységének vélhetően még ennél is fontosabb eredménye, hogy a kilencvenes évekre a magyar egyetemi szintű közgazdasági oktatásban mindenütt általánossá vált a közgazdasági gondolkodástörténet oktatása, hogy nem szakadt meg egy másfél százados magyar elmélettörténeti tradíció, ami Kautz Gyulától indult, s Mátyás professzor egyik példaképén, Heller Farkason át a mai napig ívelt.

Jó munkát, jó egészséget kívánunk. Gratulálunk!

Új díszdoktorunk

Philip Kotler professzor

Berács József tanszékvezető méltatása

(folytatás az 1. oldalról)

cióit fantáziadús gondolatait a tudományos utánpótlásban, és a kutatói csapatmunkában is kamatoztatta. Nem magányos kutató, hanem a kor szellemét, etoszát kifejező nemzeti és globális kutató is egyben. Szerzőtársai sok kontinenset, országot vallanak hazájuknak, de mindnyájan érintettjei lettek egy sajátos „kotleri" szellemiségnek.

Annak a szellemiségnek, amelyet az óriási tárgyi ismerethalmaz, és más diszciplinák megismerésének és elismerésének gondolata vezérel. Annak a szerénységnek, amely a nagy tudósok jellemzője és amelyet mi magyarok irodalmi tanulmányainkból is jól ismerünk. Annak a szerénységnek, amelyet „Kotler a marketingről" című legújabb, magyarul is megjelent könyve bevezetőjében így fogalmaz meg.

„Immár harmincnyolc éve jegyeztem el magam a marketinggel, azt azonban még ma sem állíthatom, hogy teljesen megértettem volna".

A gazdasági, üzleti jelenségek tanítása nem egyszerű dolog. Az iskola és a jó tanár szerves egységet alkot. Kotler professzor jó iskolákba járt és hozzájárult ahhoz, hogy munkahelye, a Kellogg Graduata School of Management hat éven keresztül a Business Week „Best Business School" rangsorát vezesse az USA-ban. Ugyanezt a címet érdemelte ki a Kellogg a marketingoktatásban.

Több könyvében foglalkozik az oktatási, különösen a felsőoktatási piac marketingjével. A marketingkoncepció kiterjesztéséről szóló szakcikkeit vaskos monográfiákkal, könyvekkel „támogatta" meg. Ezekben a társadalmi marketing, a nemzeti marketing vagy az egészségügyi marketing minden földrészen aktuális problémáira adott releváns válaszokat. Nehéz lenne felsorolni azokat a vezető cégeket (mint pl. IBM, General Electric, stb.) amelyek közvetlenül hasznosították szakmai tanácsait.

Kotler professzor 1988 után másodszor jár Magyarországon és az Egyetemünkön. Amikor a „Marketing és a Fejlődés" témakörében szervezett konferencián az Aulában sétált az akkori Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, néhány nyugati kollégája felvetette, hogy készüljön egy fotó róla a Marx-szoborral. Aláírásként pedig a következőt javasolták: „Marx vagy Kotler?" Akkor még kevesen sejtették, hogy két év múlva véglegesen eldől ki mellett szavaztak Közép- és Kelet-Európa népei.

A piacgazdaság megvalósítása versenyképes alkalmazása azonban nem sétagalopp. A felzárkózás és az új digitális gazdasághoz való alkalmazkodás kihívást jelent minden nemzetnek. Ehhez nyújt nagy segítséget Kotler professzor legújabb könyve és mai előadása.

Amikor az Egyetemi Tanács – egy ilyen gazdag tudományos és oktatói életút elismeréseként – odaítéli Philip Kotlernek a „doctor honoris causa" címet azt reméli, hogy Egyetemünkhöz és a Közép-Európai régióhoz való kötődése tovább erősödik. Tovább erősödik az általa képviselt marketing szellemiség az üzleti képzésünkben, olyan nagyhatású management guruk mint Peter Drucker, Michael Porter vagy Bill Gates mellett.

A nemek esélyegyelőségének jövőbeli körvonalai – egy vízió nyomában

A Cornell Egyetem szervezésében február elején Bellagioban (Olaszország) a fizetett munka és a családi élet összehangolásának lehetőségeit, valamint korlátait vitatták meg az Egyesült Államok és az Európai Unió tagállamainak e témával foglalkozó szakemberei (Gross Domestic Product vs. Quality of Life: A Transatlantic Dialogue on Balancing Work and Family). A konferencia szervezői fővédnökként megnyerték Betty Friedant, a világhírű feminista szakírót, a feminizmus élő klasszikusát, a feminizmus „bibliájának" – The Feminine Mystique – íróját. Európa keleti térfeléből a szakmai körökben jól ismert lengyel szociológus, Renata Siemienska és én kaptunk meghívást a konferenciára.

Mint a nők társadalmi helyzetével foglalkozó konferenciákon általában a kereső munka és a családi élet összehangolásának problémái tekintetében is sok hasonlóság került felszínre az országok jelentősen eltérő történelmi, társadalmi, gazdasági és kulturális viszonyok ellenére. A probléma mindenütt elsősorban a nőket érinti. Miközben az elmúlt negyven évben a nők tömegesen jelentek meg a munkaerő-piacon a világ minden régiójában, a családi élet szervezése, a gyerekek és a családtagok ellátása, a háztartási munka zöme a nőkre hárul. Sok a hasonló jellegzetesség a nők munkaerő-piaci pozíciója tekintetében: a nőket hátrányos megkülönböztetés sújtja még a legfejlettebb országokban is, előmenetelük a férfiakénál korlátozottabb, a bérkülönbségek tartósan újratermelődnek, a munkaerő-piaci szegregáció alig enyhül, s az elnőiesedett foglalkozások, ágazatok hiányos foglalkoztatási feltételeket kínálnak. A családgondozással, a szociális és egészségügyi ellátással kapcsolatos elnőiesedett foglalkozások többsége alacsony béreket, kedvezőtlen munkafeltételeket kínál, és a presztízsrangsor alján helyezkedik el. A meg nem fizetett háztartási munka és családgondozási feladatok zömég mindenütt nők végzik. A szegénység feminizálódása világjelenség, amely kitűnően jellemzi a nők társadalmi helyzetének egyik metszetét.

A konferencia új nézőpontokat kínált a nőkérdés megítélésében. Választott jelszava kifejezi törekvését: „az élet több mint munka", az életminőségre a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Hogy mit jelent az életminőség és a tervezett nemzetközi komparatív elemzés során hogyan fogjuk mérni, az a későbbi együttműködés keretében körvonalazódik. Egyelőre elegendőnek véltük körvonalazni, hogy az életminőség komplex fogalomban az egészséges és biztonságos munkakörülmények, a megfelelő munkaalkalom a kereső munkát igénylők számára, a szociális és politikai jól-lét mellett feltétlenül tartalmazza nők és férfiak egyenrangú részvételét a családi, kulturális, gazdasági és politikai életben.

Az utóbbi években – főként a szakszervezetek nyomására – előtérbe került a részmunkaidős foglalkoztatás diszkriminatív jellegének hangsúlyozása. A családi élet feladatainak szervezésére, a kereső munka és a családi élet összehangolására ma már elsősorban az általános – férfiakra és nőkre egyaránt kiterjedő – munkaidő-csökkentést, a 4x6 órás munkarend bevezetését szorgalmazzák a fejlett európai országokban. Empirikus felmérésekkel igazolható, hogy a munkaidő-csökkentés pénzügyi feltételét – a munkaidő-csökkentéssel kapcsolatos többletkiadásokat – a termelékenység növekedése kitermeli, és nem jelenti feltétlenül a bérek munkaidő-csökkentéssel arányos mérséklését sem.

A jövőt illető javaslatok egy része – véleményem szerint – jószándékú naivitásról árulkodik, és főként hosszabb távú célkitűzésként fogadható el, mint a humánus társadalmi és munkahelyi viszonyok irányába történő elmozdulás igénye. Betty Friedan a nőmozgalom jövőjét egy „kibővített célú társadalmi mozgalomban" jelölte meg, amelyben a „nők katalizátori és vezető szerepe mellett" helyt kap a férfiak érdekvédelme is. Ez az új társadalmi mozgalom az egyenlőség paradigmáját a gazdasági és társadalmi igazságosság mentén határozza meg. Az individualizmust trónfosztva a közösségi igények felé nyit. Újradefiniálja a siker fogalmát, kiterjesztve a jelenlegi gazdasági-hatalmi meghatározottságot. Ez a sikerfogalom „holisztikus és nem lineáris", a nőket aktív résztvevőként definiálja. A siker mércéje a társadalmi hasznosság, és nem a pénz és hatalom. A választás, mint érték, a vízióban prioritást élvez a munka világában és a családban egyaránt. Ennek megfelelően a gyermek- és idősgondozási rendszer, a részmunkaidős foglalkoztatás választható lehetőségekként jelennek meg férfiak és nők számára egyaránt. Ez utóbbi a teljes munkaidős foglalkoztatással azonos társadalombiztosítási jogokat és biztonságot fog élvezni a feltételezések szerint.

Az idő és annak elosztása a különböző tevékenységek között központi szerepet kapott a vitában. Mind a munkaadók, mind a munkavállalók érdekeltek az idő flexibilizálásában, azonban a rugalmasság jellege és formái tekintetében érdekeltségük eltérő. A munkavállalók számára a rugalmasság csak akkor érték, ha szabadon választható, és nem jelent életszínvonal csökkenést. Ha elősegíti a családi feladatok ellátását igazságos és egyenrangú munkamegosztással. A fizetett gyermekgondozási szabadság bevezetése vagy kiterjesztése a rugalmas rendszer szükségszerű követelménye.

Az életminőség javítása az egyén és a társadalom közös felelőssége, s a piaci értékrend trónfosztását követeli. A társadalmi felelősség megnyilvánul a teljes foglalkoztatás megteremtésében, a köz- és magánszférában egyaránt. Az emberi szükségletek kielégítésében hangsúlyozott szerepet kap a jövőben a képzés (élethosszig tartó képzés), az egészségügyi ellátás, a gyermek- és idősek gondozása. Az „új társadalmi mozgalom" célkitűzése olvasatomban sokban hasonlít Tinbergen a „Riói jelentésben" megfogalmazott „Új társadalmi rend" koncepciójához. Mindkettő a javak, a munka és a hatalom újraelosztását feltételezi társadalmi rétegek és nemek szerinti.

Koncz Katalin
egyetemi tanár
Women's Studies Központ

Tantervfejlesztés *(folytatás az 1. oldalról)*

A nemzetközi tevékenységbe való intenzívebb bekapcsolódás a tanterv negyedik tartalmi pillére. Az alap nyelvoktatás tevékenységi köréből igyekszik majd a jövőben kikerülni az egyetem, főként a nyelvoktatás szerény mértékű központi támogatása miatt. A nyelvtudás megszerzésének és fejlesztésének elősegítését az idegen nyelvű szakképzés és a külföldi ösztöndíj lehetőségek bővítése útján tartja elképzelhetőnek a rektor.

A készülő tanterv a tanszékstruktúrába nem fog beleavatkozni, az ősszel végrehajtott módosítások változatlanok maradnak.

A tantárgystruktúra világos felépítését ígérte Chikán Attila, ami annyit tesz, hogy minden tárgyról meg lehet majd állapítani, hogy mi a funkciója a képzésben. A matematika és a speciális képzés kontinuitását harmad, negyed és ötöd éven új kötelező tantárgyak bevezetésével kívánják elérni. Egy tárgy tantervbe kerülésének feltételei a jövőben az átadott tudás piacképessége, ez egyetem versenyelőnye és a tárgy finanszírozhatósága lesznek

Számunkra az egyik leglényegesebb kérdés az, hogy kire, mikortól és milyen mértékben vonatkoznak a vázolt újítások. A 2001-ben felvételizők már teljes egészében az új rendszer keretei között fognak tanulni, ez első- és másodévesekre korlátozott mértékben fognak vonatkozni az új szabályok, a harmad-, negyed- és ötödévesek pedig tanszéki és tantárgyi kötöttségeiknél fogva kevéssé fogják érzékelni a változásokat.

A fórumon résztvevő hallgatók meglepően szerény száma ellenére meglepően sok kérdés vetődött fel. Ezek jelentős része a tárgyújrafelvételi, az áthallgatási és tárgyelismertetési procedúrák nehézkességére, következetlenségére vonatkozott. A felvetések jogosságát elismerte a rektor, a helyzet javulását pedig a vitatott eljárások újraszabályozásától várja (még ebben e félévben megszületik az új TVSZ).

A feltett kérdések között felmerültek egy mindezidáig lezáratlan vitát felidéző kételyek, nevezetesen: mi a hasznosabb egy közgazdászhallgatónak, ha elméleti, vagy, ha gyakorlati képzést kap. Chikán Attila biztosította az érdeklődőket arról, hogy nem lesz elméletibb a képzés az egzakt tárgyak arányának növelése folytán, és hangsúlyozta, hogy az egyetem ideje alatt megszerezhető elméleti tudás hosszútávon jóval nagyobb előnyt jelent a piacon, mint ez órák látogatásának elmulasztásával elsajátított gyakorlat.

Böröcz Petra

Vive la Balpart

Közgáz - első félév -, szerintünk

Újra írok. Rég nem volt hozzá ennyire kedvem, meg valahogy nem is jött úgy magától, ahogy annak kell, mint annak a rendje. A cikk színvonala mellett annak megjelenési esélyei is nagyban megnőnek, ha kissé visszahúzódom, átadom a terepet, és az évfolyam tagjaitól próbálom megtudni, szerintük milyen volt az első szemeszter, milyen tapasztalatokat gyűjtöttek, csalódások, pozitív élmények, remények a jövőre nézve, szóval ami csak eszükbe jut!

Háromtagú „fiúcsapat" a második emeleten

– Szerintünk iszonyú jó volt, gimi után főleg. Rengeteget buliztunk, sok jó fej ember van, jól el lehet lenni, szóval eddig elégedettek vagyunk. A tanulás? Hát, van két TUFom, mikro meg matek, de innen már csak könnyebb lesz, úgyhogy nem aggódom, meg ez már egyetem, nemcsak tanulásból áll az élet...

Egytagú lánycsapat az ebédlőben:

– Én, be kell valljam, kissé másra számítottam. Meglepő az a tudás iránti tökéletes közöny, ami a hallgatók többségét jellemzi. Ugyanakkor meg lehet érteni, hiszen itt nem tudni, hanem a vizsgán átmenni kell. Én mindig a Közgázra akartam jönni, mert szívesen dolgoznék bankban, vagy más hasonló területen, de nem vagyok már benne bizos, hogy itt meg tudom szerezni azt a tudásmennyiséget, és azt a szemléletet, amivel a leendő munkahelyemen majd eredményes munkát tudok végezni...

Fekete ruhás/csukás/hajú lány a Marx szobor mellett:

– Meglepett, hogy az emberek mennyire közönyösek a világban és az országban zajló események iránt. Ami nem egyéni érdeked, nem a Te dolgod, ezáltal számodra kapásból érdektelen, irreleváns. Pedig hát ha már mi is elzárkózunk az események és az emberiség elől, bezárkózunk a saját kis világunkba, akkor mit várhatunk az utánunk jövő fiatalságtól, meg a tanulatlanabb társadalmi rétegektől. Engem ez az, ami kissé aggaszt...

Két, kissé szakadt megjelenésű fiatalember a büfében:

– Nem értettem, miért kellett a matek meg a mikro zéhánál mindenkit meghúzni?! Oké, tudom, idén hígult kicsit a mezőny, és ki kell rakni bizonyos számú embert, de hát az egész évfolyam teljesen megrettent, hogy mi lesz itt még?!

– Én is megbuktam azokon, de szerintem az egész a közgazdász-nevelés része, vagyis hogy meg kell tanulnunk, és ezt láttuk a félévi vizsgáknál, és főleg az UV-knál is, hogy az eredmény a lényeg, nem igazán a teljesítmény, ez a te egyéni érdeked, [opportunizmus,] és ennek elérésért mindent megtehetsz...

– ...és meg is kell tenned...

– ...igen, mert az életben csak így tudsz majd boldogulni...a cél szentesíti, ugye?!

Hát, a mostani cikkbe ennyi fért bele, de én azt hiszem, minden el lett mondva. Személyes hozzászólásom nincs, legfeljebb annyi, hogy én válogattam ki azokat a megjegyzéseket, amelyek egyrészt fontos problémákat, tanulságos eseményeket boncolgattak, másrészt nem volt bennük túl sok csúnya szó. Minden hozzászólással egyetértek, még az elsővel is, kiegészíteni mások gondolatait nem fogom, legalábbis most nem…de őszintén élveztem e cikk megírását/szerkesztését, örömmel vettem, hogy sokan a tanuláson kívül (?) is használják a fejüket, még ha eme alapvető, természetes ösztönünket előfordul, hogy szinte nukleáris módszerekkel próbálják kiirtani belőlünk…és ez jó, így van remény, a Balparton és azon túl is.

Ürögdi András

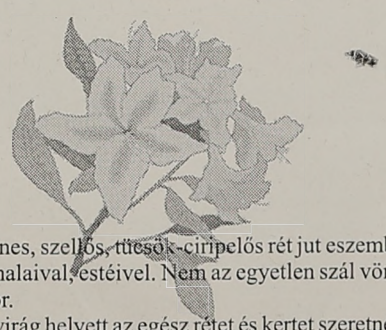

SZIRMOK

Férfijegyzet tavaszra

Ha virágra gondolok, nekem mindig a színes, szellős, tücsök-cirpelős rét jut eszembe. Vagy a kert, elvarázsolt, neszező, bódító hajnalaival, estéivel. Nem az egyetlen szál vörös rózsa, még kevésbé a hatalmas, színes csokor.

Ritkán viszek virágot. Ha mégis, akkor a virág helyett az egész rétet és kertet szeretném odaadni. Eredeti szépségében, nemesítők, virágkötők, vegyszerek nélkül. Ilyenkor a virág minden egyes szirma alatt kimondatlan szavak egész sora búvik meg.

Ilyenkor attól félek, a rétet feledett bolti virág nem hajlandó magába zárni és elmondani azt, amit elrejtettem szirmai közé. A szavak a szirmok közül lepotyognak a földre. S szegény virág marad, ami. Mesterségesen táplált, megölt, majd olcsó pénzért utánam vágott portéka. Ha így van, akkor hiába minden szándék. A virág jeltelen jel marad. Azután megy ki a szemetesbe.

Persze a virág nem tehet semmiről. Önmagában ő nem jelent semmit. A három szál odalökött liliom olykor talán felér egy arculcsapással. Máskor sokkal-sokkal többet jelent. Pedig a virág ugyanaz. Minden rajtam múlik. Mekkora gonddal tűzöm oda a kimondatlan szavakat és a rét, a kert minden árnyát-fényét a szirmok alá, érzem-e a virág lélegzését, amit ő akar üzenni nekem, s érezzük-e mindketten azt, amit ketten együtt a kiválasztott lánynak adni vágyunk.

A VIRÁG

Lili tavaszi naplója

Február 14. Bálint napja. A barátom kijelenti, hogy a Valentin-nap az imperialisták találmánya, közönséges nyugatmajmolás, nem magyar ünnep. Méltányolom az érveit, de kicsit irigylem azokat a lányokat, akiket csinos csokrokkal látok az utcán.

Február 16. Lilla-nap. Kedvesem egész este nem hozza szóba. Milyen figyelmes, ezek szerint megjegyezte, hogy én a júliusi névnapomat tartom, nem a februárit…

Február 26. Ma egy éve járunk együtt! Nagy dologra számítok, pezsgos vacsorára, vörös rózsákra… Lovagom egy csokor hóvirággal érkezik, szemlátomást az utolsó percben vette az aluljáróban. Kicsit csalódott vagyok, de nem mutatom.

Március 8. Nőnap. Az egyetemen a fiú csoporttársak elfelejtenek felköszönteni. Bezzeg a másik csoportban minden lány jácintot kapott… Sebaj, majd a pasim biztosan elkápráztat. Délután találkozunk, megkapom a szokásos hóvirágomat. Inkább ibolyát hozott volna, annak legalább van illata…

Március 17. A születésnapom. Ma biztos valami kivételeset kapok, húsz szál cirmos tulipánt, orchideát cserépben, vagy ilyesmit. A fiúm kezében azonban egészen más van, szürke és szögletes. Egy új winchestert hozott a számítógéphez, a régi már úgyis lassú volt. Nem érti, miért nem örülök. Dühbe jövök, a fejéhez vágom a winchestert, és kockafejű mérnöknek nevezem. Semmi érzéke nincs a női lélek finomságaihoz. Csúnyán összeveszünk.

Március 22. A fiúm újra jelentkezik. Bocsánatot kér, béküljünk ki.
Átnyújt egy hosszú szárú, lángvörös rózsát. Meghatódom, a nyakába borulok.
Az én barátom a legkedvesebb férfi a világon!

A Szent Ignác Szakkollégium felvételt hirdet a 2001/2002-es tanévre

Milyen sokkal és sokkal kedvesebb dolog vóna ágyban heverni, szelíd álmocskákkal társalogva!

DE NEM, már negyedik napja van, hogy a vekker iszonyattal vegyített alvilági üvöltése hatkor (=6!) szeleteket hasít ki agyacsomból, és serkent, csak serkent, hogy a nem ritkán fölötte mocskos konyhában kiküzdjem a tisztaságot, majd pedig vajkrémekkel, tejberizsekkel és jégcsapretkekkel mutatványozva fogadjam a hétkor beözönlő kollégista közönség szórakozni vágyó gyomorját.

És a hely, ahol sínylek, a következő névvel ékes:

SZENT IGNÁC KOLLÉGIUM

Mostan meg, ahelyett, hogy a fent már emlegetett álmocskákkal bíbelődnék, édes ízekkel a számban, a számítógép báva monitorjára függesztem nyomorú szemeimet, hogy bemutassam nektek a kollégiumot!

Bemutassam, azt!

Átkozott közösség.

Különben nem annyira.

És még azért sínylődöm, mert minálunk, ez enyhe légkörű, 48 vidékről származó (Hála-hála, hogy pesti külsőseink nem járnak be reggelizni!) bentlakó *műszakis, tétékás, bölcsész, jogász, közgázos, teológus* palántával töltött kollégiumban reggeli étkezést adagolunk egymásnak, bizony, a saját finom kis kezünkkel nyesegetjük a répákat, visszük le a barna szemétcsomagokat, mérjük ki a polietilén tejeket. Na egen, nem kis fáradsággal jár ez, persze. Viszont jellemez.

Van más is. Két szócska, amit az elején elfelejtettem. (Most füllentettem. A késleltetés általánosan ismert alattomos írói eszköz.) Az egyik:

KATOLIKUS

Fúj, fúj, mit akar ez már megint a vallásosságával. Az privát meg intim meg minden meg különben is, már régen kiosont a divatból, kikopott, ócska, elég belőle.

Fenét. Katolikus, az meg mi – kicsit akár el is mondható; egyetemes, elmerülni jó súlyosan a világ egyetemébe, jól megtapogatni, árgusan megfigyelni, kicsinyég által is formálni, egy külön kis dzsókerrel az ember farzsebében, ami a hit. Az ember kisebb-nagyobb sikerrel és bátorsággal beszélget az éggel, míg önnönmagában kutakodik – ez is az. És még egy: örök kisebbségben levés – így, úgy, amúgy, mégis.

SZAKKOLLÉGIUM

Szakkollégistának lönni nem tartozik a könnyed cselekmények közé. (Többek közt: próbáld csak meg leírni szövegszerkesztőn, hogy szakkollégista – tuti, hogy elszúrod: vagy a k-ból vagy az l-ből lesz kevesebb, mint köll.) Állandóan vegzálják az embert, hogy indexmásolat, meg tanulmányi eredmény, meg dolgozni s okosodni, aztán szörfözni a közélet öbölében azon a csúszós deszkán – megalkotni a Nagy Műveket.

De ez még mind semmi! Adnak az embernek *nyelvtanulási pénzeket,* hogy legalább négy nyelven szólja tudásának ékes igéit, amikor belép a világba. Aztán meg kurzusokat köll látogatni tevékeny személyével még meleg kollégiumi otthona ölén is. Mindeközben belezsúfolják vétlen szakkollégistánkat egy KÉTÁGYAS szobába, valami másik iszonyú szakkollégistával. Ahol még fürdőszoba is van! Förtelem. Igazán alig merek susogni *teaházakról, diákönkormányzatiságról, kirándulásokról, külföldi ösztöndíjakról, lelkigyakorlatokról, konditeremről, pályázatokról, tutorrendszerről, saját könyvtárról, saját kápolnáról, pezsgő bulikról, félhomályos közös vacsorákról, Internetről...*– pedig vóna mit. A lényeget ide!: VAN.

Lássuk csak, lássuk csak, mit kéne még ide, mit hanyagolok összevissza el.

Hát nyilván a Helyet!

Az Ember valahogy még elvergődik a *Határ útig* a legifjabb metrólyukban. Ha piciny, színes műanyagvekkereket látsz „Csak egy százas"-szöveggel bemutatkozó ürgék kezében, esetleg akciós paprikát, paradicsomot, akkor, igen, akkor a Kispest, Határ úton jársz. Innen indul külvárosi útjára az *50-es villamos.* Abba türemkedj bele. És innen a harmadik megállónál (*Kossuth tér* – impozáns, mi?) hagyd el a szerelvényt. Szemben: „Hong-Kong Áruház! 2000! Február! Nyílik!" Jobbra, a sarkon pedig szegfüves valaha-székház; mögötte (*Hunyadi u. 2-4.* – impozáns, mi?) pedig nem más, csak a Sztignác. Csokoládévanília színben emeletes épület. Csöngess be nagy merészen. Nem tudom, bánod-e majd.

25 perc a Ferenciek tere. Soha egy dugó, csupán a vén villamosok lángolnak fel olykor, de igazán csak olykor, és akkor is csak szelíden. Helyben a boltok, az uszoda, a mozi, a piac... *Kőbánya-vasútállomás* 10 percre gyalog. Üdítő az infrastruktúra, nahát.

És... hogyan is célozgassak... felvételi minden tavasszal...

Hív csak föl a ***282-9848***-at, írj a ***Szent Ignác Kollégium, Budapest 1191, Hunyadi u. 2-4.*** címre, merülj alá az elektromosságba az iroda@szentignac.hu célzattal, oszt

Jelentkezz, **kis szívem,** JELENTKEZZ – **de legalább kíváncsiskodj, légy bár leány avagy fiú, vidéki avagy pesti – és leginkább ne jövőre elsőéves.**

Gyere csak, szegény elárvult egyetemista! Gyere, te leendő értelmiségi figura!

Pályázatok határideje: 2001. április 27.

A jelentkezési lapokat személyesen vagy az irodában (lásd fenti telefonszám vagy e-mail) igényelhettek, vagy mindennemű információkkal együtt a honlapról letölthetitek.

Honlap: http://www.szentignac.hu/

Amiért megéri a kollégiumban lakni, amit nyújtunk:

- kiváló közösség;
- széles körű szakmai programok (egyetemen felüli, önálló tanulmányi rendszer, kurzusok, tutoriális képzés, nyelvtanulás támogatása, konferenciák, szimpóziumok);
- teljes komfort a komoly munka minden szükséges eszközével (modern számítógéppark internettel, könyvtár stb.);
- otthonos, hangulatos környezet, jó közlekedési viszonyok.

Felvételt nyerhet, aki:

- valamely budapesti egyetem vagy főiskola nappali tagozatos hallgatója;
- tanulmányait az átlagnál magasabb színvonalon végzi;
- és persze szeretné egyetemi éveit egy jó, keresztény közösségben eltölteni.

Jelentkezési lap beszerezhető:

- személyesen a kollégiumból;
- **honlapunkról:** www.szentignac.hu

További felvilágosítás:

- telefonon a (06-1) 282-9848-as számon;
- e-mail-en: iroda@szentignac.hu

Az írásbeli pályázatok beérkezési határideje:
2001. április 27. 12,00

FIKOT
Fiatal Közgazdászok Országos Találkozója

Néhány éves „bolyongás" után ismét a Budapesti Gazdasági Főiskola Pénzügyi és Számviteli Kara Salgótarjáni Intéztében rendezték meg a fiatal közgazdászok országos tanácskozását, amely sorrendben a huszadik volt. A Magyar Közgazdasági Társaság ifjúsági bizottságának múlt hét végi, *Fogyasztás, jólét, fogyasztói társadalom* címet viselő szakmai összejövetelén mintegy 250 ifjú szakember vett részt.

Az ünnepélyes megnyitót a salgótarjáni József Attila Művelődési Központban tartották, ahol Puszta Béla polgármester, dr. Roóz József, a Budapesti Gazdasági Főiskola rektora, dr. Rozgonyi József, a házigazda intézmény igazgatója, a Magyar Közgazdasági Társaság Nógrád Megyei Szervezetének elnöke és Kacsirek László, az MKT ifjúsági bizottságának elnöke mondott beszédet.

A program a Nemzeti Családés Szociálpolitikai Intézet Képzési Központjában állófogadással folytatódott, majd bállal zárult.

A konferencia előadói voltak: Garai László, a szegedi tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanára, Bodnár Zsigmond, a Westel Rt. vezérigazgató-helyettese, Erent Gábor, a Szerencsejáték Rt. vezérigazgató-helyettese, Frisch Tamás, a Compaq tanácsadója, Kerekes Sándor, a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem környezettudományi intézetének igazgatója, Sipos József, a Hungária Biztosító Rt.kommunikációs igazgatója, Kopátsy Sándor, a közgazdaságtudományok doktora, valamint Nóvé Sándor, a salgótarjáni intézet adjunktusa.

Új egyetemi hálózat alakul
QUO VADIS

Quo Vadis: ez a neve annak az új nemzetközi szervezetnek, amely Európa legjobb üzleti főiskoláit és egyetemeit egyesíti, és amely a március 25. és 27. között a németországi Vallendarban tartott konferencián alakult.

A hálózat célja a gazdasági képzéssel foglalkozó iskolák közti együttműködés támogatása: diákcserék, külföldi szakmai gyakorlatok, egyetemközi szemináriumok és kutatási programok pártfogolása, és természetesen ezzel személyes kapcsolatok is kialakulnak majd a diákok között. A tervek között szerepel évente egy konferencia szervezése, mindig más intézményben.

A Quo Vadis hálózat a vallendari alapító konferenciájára 150 diákot hívtak meg Európa 28 oktatási intézményéből (francia, spanyol, olasz, brit, finn, dán, cseh, lengyel stb. üzleti főiskolákról és egyetemekről), a programban az előadások és workshopok mellett kölni városnézés, rajnai hajózás és bulik is szerepelnek. Megtisztelő, hogy a Közgázt is meghívták az alapításra, egyetemünknek sok előnyt jelenthet majd ez az együttműködés. A következő számunkban közöljük a résztvevő diákok beszámolóját.

Interface

Mutasd az írásod, megmondom ki vagy!!

Az emberi írás sok mindenre fényt deríthet. A grafológia nem tekint olyan hosszú múltra, mint például az asztrológia, hiszen az írás mindig is az egyház kiváltsága volt.

Minden írás más és egyedi, ezt talán mindenki tudja, mint azt is, hogy nem az ujjainkkal írunk, hanem a fejünkkel (agyunkkal). Tehát minden, amit a fejedben tárolsz – az éned, környezetedhez való hozzáállásod, barátaid, a társas kapcsolatod stb. – az írásoddal a felszínre kerül.

Egyszerűen *nagyszerű* és *félelmetes* ez a fajta tudás. *Nagyszerű,* mert a vizsgált írás gazdájának személyisége fokról-fokra egyre jobban kirajzolódik, mintha egy háromdimenziós moziban ülnél, de itt az írás domborodik és fedi fel értékeit. *Félelmetes,* hiszen sok mindent megtudsz talán olyan dolgokat is, amire nem is gondoltál volna róla, pl.: önzés, idegbetegségre való hajlandóság, döntésképtelenség stb.

Ha belegondolsz, végül is kit vizsgálunk? Azt, aki odahozza hozzád az írását, s kíváncsian várja, mit fogsz *te* mondani *neki* saját magáról, mintha inkább te vizsgáznál előtte, mivel a végén azt kérdezed tőle félve: Na, magadra ismertél? Ha igen, csodálkozva tekint rád, és félve, hogy ilyen jól ismered, ha pedig nem, vagy nem ismeri magát, vagy én tévedtem.

Nagyon kényes területre érkezünk, azzal, hogy ő felajánlotta az írását, az életét, környezetét, végzetét...

Amikor az én írásomat elemezte a tanárnőm, olyan dolgokat mondott el rólam, amelyeket még magam sem fogalmaztam meg ilyen pontosan. Teljesen kiszolgáltatottnak éreztem magam, ültem és hallgattam „magamat", arra gondoltam milyen veszélyes is ez, hisz semmit sem tud rólam, mégis mindent.

Tudni kell, hogy mindenkiben létezik egy belső énkép (amit gondolsz magadról, hogy az Te vagy), és egy rólad kialakított kép. Természetesen ez a kettő nagyon különbözhet egymástól, ezért megeshet, hogy mélyen megbántod a másikat. Lehet, hogy te igazat mondtál, csak ő nem ismeri magát, vagy nem vallja be, vagy egyszerűen másmilyennek ismeri magát!

Miért is fontos ez? Mert megtudhatsz újabb képességeket, tulajdonságokat magadról, amelyeket még nem fedeztél fel, s talán segít eligazítani az életben.

MozizoM

Szemreval ó

„A testi sértésekről készíthető látlelet. Így az is megállapítható, hogy hány napon belül gyógyulnak. De ki mondja meg egy szóról, egy hangsúlyról, egy vállvonogatásról vagy egy röhögésről, hogy meddig lehet utána életben maradni, s miféle belső vérzésekbe hal bele ilyenkor az ember."

Ancsel Éva: Összes bekezdések

Aloé Kávézó

Mi az, ami először megfogott a helyiségben? Nem emlékszem, úgy az egész. Keskeny folyosón keresztül jutsz le a pincébe. Telistele van körasztalokkal, amelyek a régi idők kávézójára emlékeztet, sőt ha jobban körülnéz az ember még fotelre is akad. Hamar megtelik a hely, s a zene is, - amelyet wurlitzerből is „rendelhet" az ember - halkabbnak tűnik, kifejezetten „dumálásra" ösztönöz, egy-két pohár ital mellett. Olyannyira kedvelt, hogy hétvégére már foglaltatni kell asztalt. Hogy legyen negatívuma is: estére már vágni lehet a dohányfüstöt! De hát máshol is! S a kiszolgálás ? Nos, gyors és pontos, és ami még fontos: az árak rendkívül korrektek!

Étel-ital specialitásuk:
Tejfölös-fokhagymás pizza, kávékülönlegességek, koktélok
Rendezvények:
koncertek (ír zene, és rock)
Megközelíthetőség, cím:
Oktogontól nincs messze, Zichy Jenő u. 37

Írta és szerkesztette:Bernschütz Mária

A filmnek hatnia kell!

Beszélgetés Enyedi Ildikóval, a 32. Filmfesztivál zsűrielnökével

A szervezők nagy meglepetésére az idei Filmszemle vetítéseire több mint 41 ezer jegyet adtak ki, míg tavaly 32 néző volt. A 16 új játékfilm többsége hamarosan nézők elé kerül, ezért a következő számban adunk rövid áttekintést az újdonságokról. A zsűri elnökét csak a szakmáról, a jelenről kérdeztem.

– Az értékelését azzal kezdte, hogy javasolja jövőre a játékfilmeknél is az előzsűri felállítását, mert sok oda nem tartozó filmet neveztek be. Azt is megjegyezte, hogy némelyik a saját kategóriájában akár díjat is kaphatott volna...

– A kisfilmeknél ki volt adva az ukáz, hogy csak 17 film kerülhet be, azután a sok színvonalas alkotást látva 25-re lett bővítve, de sok film még így sem került be. Ezért többen azt a megoldást választották, hogy több kisfilmet, tv sorozat epizódjait összevontak, hogy a vetítési idő meghaladja a 70 percet, és játékfilm kategóriába nevezték. Tudták, hogy nincs előzsűri, és csak az számított, hogy közönség elé kerüljön a film. Ezek közül az „Ikonosztáz" nagyon színvonalas alkotás, de valójában 13 perces etüdök sora, a katolikus egyház szentjeit mutatja be.

– A fesztivál előtt három filmről úgy beszéltek egyes médiumokban, mint értékes, díjra esélyes alkotásokról, de egyik sem lett díjazott.

– Azért ez nem teljesen igaz, Márkus Tamás révén a „Vakvagányok" kapta a legjobb hangmérnök díjat, míg a „Meseautó" a Mozisok Országos Szövetségének díját, mert ez volt tavaly a legnézettebb magyar film. Tímár Péter hiteles számomra, őszintén kívánom, hogy legyen végre egyszer annyi pénze és türelme, hogy ne csak felskiccelje a filmjeit.

– Több filmben ugyan azok az arcok bukkantak fel. Ez azt jelenti, hogy csak pár évig van kereslet egy színész iránt ?

– Egyáltalán nem, ez a rendezők lustasága, hogy nem keresik meg a megfelelő színészeket, hanem akiket sikeresnek látnak más filmekben, azokat szerepelteti a többi is. Gyakran vágók, asszisztensek ajánlják a szereplőket, és ők csak azokat látják, akikkel éppen dolgoznak.

– Mi a jó film a zsűri számára ?

– Ahogy a záró beszédemben is mondtam, szinte minden filmes szakma képviseltette magát a zsűritagok között, de a szakmai hátteret félre tettük, és hagytuk, hogy a film hasson. Egyszerű mezei nézőként ültünk be, és az volt a jó film jellemzője, hogy van hatása, és még másnapra is marad belőle. Mert az kell, hogy hasson a film!

– A legjobb színészek és epizódszereplők mindannyian vastapsot kaptak, így biztos, hogy a közönség és a zsűri választása azonos volt.

– Börcsök Enikő egyértelmű választás volt, szinte nem is volt más vélemény. Hollósi Frigyes hátránya, hogy harsány filmekbe válogatják be, és nem volt alkalma eddig megmutatni, hogy milyen elképesztően jó színész. A „Feri és az édes élet" című film egésze is telitalálat, a brigád önmagában is fantasztikus, megnyerték a legjobb forgatókönyv díjat is, és nagyon jól játszanak.

– Mácsai Pál a legjobb epizódszereplőként nagy meglepetés volt számomra, mert pont az ellenkezőjét csinálta, mint eddig...

– A „Torzók" tanáraként Mácsai hihetetlen szuggesztív, hihetetlenül pontos, egészen más kaliberű, mint eddig gondoltuk. Ezért el kell gondolkoznunk azon, hogy a róla alkotott képünk valóban megfelelő-e, vagy mégsem lehet őt az eddigiek alapján megítélni. Az is fontos, hogy a teljesítménye mögött ott van a rendező, Sopsits Árpád által nagyon jól megírt szerep.

– Szintén nagy sikert arattak az elsőfilmesek. A „Macerás ügyek", valamint az „I love Budapest" és a „Moszkva tér" is díjazott lett, sőt az utóbbi kapta a közönségdíjat is.

– Nagyon jó volt látni az idei jó teljesítményt, a felszabadultságot, ahogy a fiatalok saját nézőpontból és jól mutatják be a korosztályuk életmódját.

– Végezetül a jövőről, az anyagiakról mi a véleménye? Rendezőkkel beszélgetve szinte egyöntetű vélemény, hogy minden a rendezőn múlik, neki kell pénzt szereznie, övé minden felelősség az utómunkálatok befejezéséig, és utána jön a tárgyalás a forgalmazókkal. Ugyanakkor néhány filmnél megjelentek producerek. Az ő tevékenységük segíthet a rendezőknek, esetleg megváltozhat a „csináld meg, majd ha kész, beszélhetünk a forgalmazásról" szemlélet ?

– Szerintem nem lehet érdemi változásra számítani. A forgalmazók nem támogatják a filmeket, sőt még arról sem adnak papírt, hogy ha sikerül elvi megállapodást kötni, hogy forgalmazni kívánják, így bankhitelt szerezni lehetetlen. A rendező a hiteles személy, aki személyisége, múltja, kapcsolatai révén tud pénzt szerezni. Az újonnan felbukkant producerek többségének semmilyen kapcsolata sincs, márpedig a nemzetközi ismertség alapvető fontosságú. Pár év múlva derül ki, hogy kik voltak képesek megfelelő kapcsolatokat kiépíteni, és mit tudtak ebből profitálni.

Fodor Albin

A KELET AZ KELET

angol film, rendezte Damien O'Donnell, 1999

Divatba jött kisebbségnek lenni, ezzel együtt az erről szóló filmek is. *A Kelet az Kelet* – nem igazán szellemes cím – egy angliai „vegyes" család életét mutatja be, ahol az apa pakisztáni, az anya angol, hét gyermekük pedig remekül beilleszkedik a hatvanas-hetvenes évek világába (gombafrizura, trapéznadrág...). Világos tehát az üzenet: a különböző kultúrák békés egymás mellett élése. Ez igazán méltánylandó, kár, hogy a film nem hatol a kedélyes és hamis látszat mögé.

Miért hamis ez a világ? A film szerint a fél-pakisztáni gyerekek jól megvannak az angliai kisvárosban, persze néha kapnak megjegyzéseket a „pakik", de a legnagyobb atrocitás, ami éri őket, hogy a fiúkat nem engedik be egy szórakozóhelyre. A film fő konfliktusa ezért nem is a család és a környezet közt zajlik, hanem a családon belül. A huszonöt éve Angliában élő, Pakisztánból bevándorolt családapa szeretné, ha gyermekei is a muzulmán hitet követnék. Erőszakos eszközöktől sem riad vissza, hogy akaratát érvényesítse: körülmetélteti legkisebb fiát, és pakisztáni szokás szerint, ismeretlen (és „paki") menyasszonyhoz kényszeríti a nagyobbakat. A gyerekeknek persze nem fűlik a foguk az egészhez, hisz ők már angolul beszélnek, nem urduul, sült kolbászt (!) esznek, beatzenére táncolnak, angol lányokkal csókolóznak az utcán, a legidősebb fiú meg is szökik az esküvőről, ezzel az apa átkát vonva fejére. Az édesanya reménytelenül próbál meg egyensúlyozni a gyerekek és az apa között. És itt jön a film legfőbb következetlensége. Az anya kedves, értelmes, rokonszenves angol nő – a legérdekesebb jellem a filmben –, aki értetlenül szemléli hajthatatlan férje erőszakos viselkedését, a film végén a férfi meg is veri, hogy fenntartsa családfői hatalmát. A vitákat nézve hihetetlen, hogy ez a két ember huszonöt éve együtt él. Ha az apa csakugyan ilyen makacsul követi muzulmán hitét, az már jóval előbb szétvetette volna a házasságot, és nem csak a gyerekek megnősítésénél jelentkeznek az első problémák. Ráadásul az apa sem hiteles muzulmán, hiszen ő maga is angol nőt vett feleségül.

Kisebb következetlenségek is feltűnnek a filmben: habár a büfét üzemeltető család szépen berendezett, tipikus angol sorházban él, vécéjük nincsen, csakhogy sor kerülhessen a vödörbe-pisilős viccek kiaknázására. A film humora gyakran táplálkozik efféle forrásokból, egy intim női testrészt mintázó naturalista szobor (az avantgárd képzőművésznek készülő fiú alkotása) komoly szerephez jut a dramaturgiában.

Természetesen a filmnek vannak jó pillanatai. Meglepetésekkel szolgál az operatőr például amikor az örökké kapucnis dzsekit hordó legkisebb gyerek nézőpontjából, a kapucni alól fényképez. Következetlenségei dacára a film nézhető, derűs, hol humoros, hol drámai – mégsem ajánlom megtekintésre ezt a kedves modern giccset. Az élet ugyanis túl rövid.

Myza

TEK FILMKLUB

FILMEK FEKETÉN
Áprilisi bemutatók:
12-én: Alkony sugárút (Billy Wildor),
19-én: Karambol – Crash (David Crononberg),
26-án: ? (Pí) (David Aronofsky).

Harmadikosok figyelmébe

Közeledik a szakválasztás ideje, ezért egyre fontosabbá válik, hogy tudjad, hogyan fog lezajlani ez az eljárás. Az Egyetemi Tanács március 26-án hoz végleges döntést abban a kérdésben, hogy hogyan nézzen ki a szakosított képzési struktúra. Az biztos, hogy a hat szak megmarad, tehát ezek közül mindenképpen választani kell: tehát gazdálkodási, közgazdasági, nemzetközi kapcsolatok, szociológus-közgazdász, szociálpolitikus-közgazdász vagy politológus-közgazdász szak. Azon belül már nem biztos, hogy szakirányt is most kell választanunk, mert lehet, hogy az Egyetemi Tanács azt a variációt fogadja el, miszerint a szakirányos képzés három (8-10.) félév.

A „Kari tájékoztatók a szakokról, szakirányokról" füzetet a tavaszi szünet után lehet felvenni a tanulmányi előadónál. A szakosodás 2001. évi rendjéről szintén akkor kapunk anyagot. Ebből megtudhatjuk, hogy az egyes szakokra hány embert vesznek fel, újra szó lesz arról, hogy ki kerülhet rangsorba, illetve arról, hogy hogyan és milyen határidőkkel lehet belső vizsgával bekerülni az egyes szakokra. Figyeljetek oda rá, hogy rangsorba csak az a hallgató kerülhet, aki az első helyen megjelölt szak felvezető tárgyát teljesítette! A kari tájékoztatók is nagy valószínűséggel a tavaszi szünetet követő héten lesznek, külön-külön vagy összevont formában. Ha kevésnek bizonyul az idő mindezen események rendes lezajlására április 27-ig, azaz a szak- és szakirány-jelentkezés előzetesen megadott határidejéig, akkor meghosszabbítják a határidőt.

Géber Júlia

PONTOSÍTÁS

A múlt számunkban, a TEK-ben folyó „elsős körök" közül kimaradt Kemény Vagyim: Bevezetés a fogyasztás-szociológiába című köre, melynek kezdési időpontja szerda 16.00 óra. Az etika és közgazdaságtan kör vezetői a tartalom pontosítását kérték. Körük azzal foglalkozik, hogy milyen elméleteket alkotnak a közgazdászok a szabadságról, az igazságról, hogyan akarják meghatározni a társadalmi jólétet. Az érintettektől elnézést kérünk.

Vallásszabadság és oktatáspolitika

címmel rendez konferenciát az ELTE BTK Szociológiai és Szociálpolitikai Intézete az ELTE Tanárképző Főiskolai Karával és a TEMKA Alapítvánnyal együtt a 1055 Markó u. 29/31. szám alatti Lotz-teremben április 4-én, szerdán 10–18 óráig. A konferenciát Göncz Árpád nyitja meg.

e-money, Pénzügyek az Interneten

Az EVK Szakkollégium konferenciája

Az EVK szakkollégium idén is megrendezi immár hagyományosnak mondható tavaszi nagykonferenciáját. A háromnapos rendezvény fő témája az Internet-banking, Online-brokering és egyéb pénzügyi szolgáltatások.

Az EVK Szakkollégium szeretne lehetőséget biztosítani azoknak az egyetemi hallgatóknak, akik eziránt a téma iránt érdeklődnek, hogy a konferencia előadásain az egyetemen megszerzett elméleti tudásukat gyakorlati ismeretekkel is kiegészíthessék.

A szakmai előadásokat a hazai piacvezető cégek munkatársai prezentálják. (pl.: Inter-Európa Bank Rt., IE-New York Broker Rt., Concorde Értékpapír Rt., Winterthur Biztosító Rt., Raiffeisen Bank, Portfólió stb.)

A konferencia időpontja: 2001. április 24-26.

Helye: Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem III. Előadóterem

HVG diákoknak
Hétről hétre házhoz jön
Fizess elő egy évre!
Mielőbb dönts!

hvg megrendelőszelvény

DKÖZ1

❑ Igen, megrendelem a HVG-t egy évre – 30% kedvezménnyel – 5424 Ft-ért.

Név: .....

Cím: ☐☐☐☐ .....

A diákigazolvány sorszáma: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ Érvényessége: .....

A megrendelő aláírása: .....

Kérjük, fénymásold ki ezt a kupont és küldd vissza a HVG Rt. 1300 Bp. 3., Pf. 20 címére vagy a 436-2010-es faxszámra. További információért kérjük, hívd a 436-2045-ös telefonszámot. Megrendelésedet a terjeszt@hvg.hu e-mail címre is elküldheted. A visszaküldött adatokat további akcióinkhoz is fel kívánjuk használni, de a HVG Rt. érdekeltségi körén kívül álló, illetéktelen személynek nem adjuk tovább. Ha adataid felhasználásához nem járulsz hozzá, kérjük, ezt jelezd kiadónknak.
A kedvezményes előfizetés feltétele, hogy a megrendelő érvényes diákigazolvánnyal rendelkezzen. Az ajánlat csak az új, belföldi, éves előfizetésekre vonatkozik.

Scitovsky Tibor

A millenniumi évforduló múlt ezredéves oldalán négy olyan közgazdász arcélét mutattuk be, akik – bár lehet, hogy méltánytalanul – elsősorban nekünk fontosak, általunk ismertek. Egyetlen kis időbeli ugrással közelebb jutunk a mához, és kilépünk a világba. Magyar elszármazók kerülnek arcképcsarnokunkba. Kiváló teljesítményüket a világ ismeri. Fontos azonban, hogy mi ne csak a *Palgrave Dictionary of Economics* forgatása közben döbbenjünk rá, hogy egy név, egy teljesítmény összetartozik, s hogy ráadásul ez némi „családi" büszkélkedés tárgya is lehet.

Paradoxonok

Ha a közepén kezdenénk el olvasni az 1910-ben született Scitovsky Tibor *Palgrave*-beli tömör szakmai életrajzát, nem is gyanítanánk, hogy egykori honfitársunkról van szó, aki bonyolultan, sok szállal kötődik kultúránkhoz, történelmünkhöz, huszadik századi történelmünk nevezetes fordulóihoz.

„Közgazdász diplomáját a London School of Economics-on szerezte. 1939-ben az Egyesült Államokba emigrált, a második világháború alatt az amerikai hadseregben szolgált. Tanított a Stanfordi Egyetemen, a Berkeley-n, a Yale-n, a Harvardon és a London School of Economics-on. 1966–1968 között az OECD-ben is dolgozott. Írásai kiválóak, eredetiek, lényegre törőek, világosak, árnyaltak. A vitás pontokat mindig jól megvilágítják, s a kérést előre viszik. Több területen – jóléti gazdaságtan, nemzetközi kereskedelem, gazdasági fejlődés, mikroökonómia – alapvetően és tartósan hozzájárult a közgazdaságtan fejlődéséhez. E különböző teljesítményeknek azonosítható közös vonásuk az, hogy megtalálja azokat a mozzanatokat, ahol a neoklasszikus egyensúlyelemzés nem tudja megragadni a gazdasági valóság fontos jellemzőit, s ezért félrevezető gazdaságpolitikai következtetéseket tartalmaz hatékonysági, stabilitási vagy jóléti gazdaságtani nézőpontból."

E jellemzés tömör és helytálló. Még sem érezhetjük a mögöttes színeket, a személy és a teljesítmény egyediségét, az e tájról származás nyomait és meghatározásait. Pedig Scitovsky Tibor Budapesten született. Apja a trianoni tárgyalódelegáció tagja, a békeszerződés szövegén az egyik aláíró. A „gyűlölt aláírás" ellenére a magyar diplomáciai élet egyik fontos egyénisége, 1925-ben néhány hónapig külügyminiszter. 1922–1938 között a Magyar Általános Hitelbank ügyvezető-, illetve vezérigazgatója – s persze már ő is a Sorbonne-on tanult, még a 19. században. A szülők gazdag és művelt életformájukkal a két világháború közötti magyar közélet fontos alakjai.

Scitovsky Tibor saját egyetemi pályája kezdéséről így ír memoárjában: „Mint a többi, különösebb elhivatottságot nem érző középosztálybeli ifjú, én is a budapesti jogi fakultásra iratkoztam be." A bejárást „rövidesen időpocsékolásnak kezdtem érezni, mert a professzorok többsége szinte szó szerint mondta fel az általa írt tankönyv szövegét. Ráadásul a tankönyv volt az egyetlen kötelező irodalom." Tanulmányait Cambridge-ben folytatja, ahol tanár és tanulásélményei már markánsabbak. Kedvenc tanára a marxista Maurice Dobb volt, munkáját Joan Robinson irányította, aki „hajviselete és bajor népi szabású ruhái miatt Goethe Faustjának Margitjára emlékeztetett" – s aki miatt napokig otthon gyötrődött, hogy eszébe jusson dolgozatához valami pénzelméleti nézet, hiszen azt sem tudta még, „hogy a pénznek van elmélete". Cambridge után Párizs következik. Majd vissza Budapestre, ahol dolgozik is kicsit apja bankjánál, legalul kezdve, mert így logikus. S utána, 1935-ben a fontos állomás: a London School of Economics, az LSE. Megjegyzendő a hűség kedvéért, hogy az LSE-re azért esett a választás, mert a magyar valutakorlátozások nem tették lehetővé, hogy a sokkal magasabb cambridge-i tandíjat finanszírozhassa. Nagyon meglepődött, hogy miközben az LSE oktatóinak és hallgatóinak többsége szocialista volt, a közgazdasági fakultást konzervativizmus és erősen jobboldali beállítottság jellemezte. Hayek a sztárelőadó, akit a cambridge-i Keynes ellensúlyozására hívtak meg. Scitovsky megérkezése után pár hónappal jelenik meg Keynes Általános Elmélete, ami teljesen felbolydította a szakmát. A hétfői szemináriumok óriási viták és összecsapások színterei. A viták olcsó olasz vendéglőkben, végeláthatatlan beszélgetésekkel folytatódnak, ahol gyakori társ a „két fiatal lengyel vendégtanár", azaz Oscar Lange és Kalecki. Az LSE könyvtársarokban is van egy, csak újságokat olvasó és diákokkal beszélgető kávézótárs: Heisenberg.

1939 újabb nagy átrendezés kiindulópontja. Robbins az LSE-n rábeszéli, hogy kezdje meg amerikai ösztöndíját. „Első évemet egyenlő arányban osztottam meg a New York-i Columbia, a cambridge-i Harvard és University of Chicago között." „A Harvardon nagyon élveztem a találkozást Wassily Leontieffel, Paul Sweezyvel és különösen Joseph Schumpeterrel." S tudjuk: ezután katona az amerikai hadseregben. Mit is csinál? Annak az agytrösztnek tagja, akik a *US. Strategic Bombing Survey*-t készítik, s többnyire a „fiatal harvardiak egy csoportjából" kerültek ki. Katonatársak példaként: Kaldor Miklós, akik ő szerez meg a csoportnak, Galbraith, Mandelbaum, Schumacher.

Örömtelen gazdaság

Az e pontról induló pályának már logikus folytatása, hogy a *Palgrave*-ba kerüljön, ami nagy presztízs. Annak egy-egy szócikkéért, az ott rögzített szavakért sokan sok egyéb elismerést örömmel áldoznának fel a szakmából. Scitovskynak azonban nemcsak az enciklopédiában, hanem általában véve a jóléti közgazdaságtanban, a mikroökonómiában is vannak „saját szavai". Azaz, szellemi teljesítményei alapján kikristályosodtak olyan kategóriák, összefüggések, amelyek róla elnevezve, vagy csak úgy simán a közgazdaságtanba épülve, az övéi. A társadalmi közömbösségi görbe megszerkesztésére először ő tett kísérletet, *Scitovsky-görbe* néven is emlegetik. Az „ármeghatározó" versus „árelfogadó" (*price maker–price taker*) különbségtétel az ő teljesítménye. A jóléti közgazdaságtan *Scitovsky-paradoxonának* szerzősége, a különböző jövedelemelosztási kiindulások megítélésére, eleve összetéveszthetetlen. S milyen fiatal volt azokban az időkben! 1976-ban publikált művét, „Az örömtelen gazdaság"-ot, ami a pszichológusok eredményeit próbálta a közgazdászok gondolataival és adataival ötvözni, a Times Literary Supplement a második világháborút követő időszak száz legnagyobb hatású könyve közé sorolta.

Mindezek után, minek örül, s mire büszke Scitovsky? A szerény és visszafogott 85 éves tudós a keynesi forradalomról vallja: „Máig is büszke, boldog és elégedett vagyok, hogy ebben a forradalomban részt vehettem." Ellenpontként, végül, egy piciny gyermekkori történet valamikor 1914–1915-ből, Berlinből. Egy katonatiszt, aki maga Vilmos császár volt, s voltaképpen a Scitovskyt kísérő csinos Fräuleinnel akart ismerkedni, megszólította a kisfiút. „Ki vagy te?" A válasz: „Ich bin ein stolzer Ungar". (Egy büszke magyar vagyok.) Sajnos, s ez komoly, Scitovsky Tibor élete egyik legjobb döntésének tartotta, hogy emigrált.

Bekker Zsuzsa

Garai Katalin emlékére

2001. március 2-a, péntek volt. A délelőtti „Európai integráció" nagyelőadást jöttem megtartani. Előtte leraktam a szobámban a táskámat, és bementem a tanszéki titkárságra a postámért. Amikor visszamentem a szobámba, nyitva volt az ajtó. Kati férje volt ott. Nagyon rossz érzéseim voltak, mert szerda esti telefonbeszélgetésünk után nem lehetett igazán már bizakodni. Egymásra néztünk, és egyikünk sem tudott megszólalni. Aztán csak ennyit mondott: „Már nincs Kati". Egymás nyakába borultunk. A fájdalom leírhatatlan volt.

Garai Tanárnő nincs többé. Nem hallhatjuk azt a jellegzetes, kicsit fátyolos, rekedtes hangot. Nem hallhatunk olyan színes, élvezetes előadásokat, amilyeneket csak ő tudott tartani az Európai Unióról, a közös politikákról, a monetáris unióról. Szeretett tanítani és nem egyszerűen csak leadta az anyagot. Rögtön beépítette és kommentálta a napi fejleményeket, a legfrissebb információkat, amiket megtudott. Megosztotta kétségeit és dilemmáit a hallgatósággal. Széles látókörű, állandóan gondolkodó ember volt. És tegyük hozzá, más volt, mint egy szokásos egyetemi oktató. Egyedi stílusa: fanyar humora, kicsit szabadszájú megfogalmazásai igazán kedveltté tették mind a hallgatók, mind a kollégák körében. Valahogy örök fiatal tudott maradni a fiatalok között. Mondta is, hogy úőt az élteti, az ad neki energiákat, hogy mindig a diákok között lehet.

Valahogy nem illett igazán a mai rohanó és érdekek vezérelte világba. Őt az ember, az egyén sorsa, gondolatai érdekelték. Nem tudott rutinból vizsgáztatni. Alapos tárgyi tudást várt és a gondolkodásra való készséget. Évfolyam-dolgozati és szakdolgozati konzultációi is hosszúak voltak, mert ő valóban foglalkozni akart az egyes emberekkel. Távol állt tőle minden hivataloskodás, tanári pózolás, alakoskodás. Nem harcolt soha az érdekeiért, nem áskálódott, egy rossz szava sem volt senkire. Egyszerűen csak a dolgát tette: tanított. Szeretett tanítani, szerette a gondolatait megosztani másokkal. Sokat lehetett tanulni tőle, és nem csak az európai integrációról, hanem emberségből is. Ezt érezték is a hallgatók.

Sokat dolgozott. Tanította a harmadéveseket, tanított a Világgazdasági tanszék szakirányain, kurzusai voltak a posztgraduális mérnök-jogász-orvos képzésben, a részidős egyetemi képzésben és a BIGIS-en. Kutatást vezetett, évfolyamdolgozatokat, szakdolgozatokat, doktori értekezéseket bírált el, és részt vett a védési bizottságok munkájában. Fáradhatatlannak tűnt, pedig együtt élt a betegséggel, amiről tudta, hogy nem gyógyítható. Sokan el se akarták hinni, hogy beteg. Végül a betegség legyőzte minden akaraterejét. Még nem volt életkor az, amikor itt kellett hagynia minket. A hiány, amit maga után hagyott, óriási.

Kengyel Ákos
A Világgazdasági tanszék oktatója

Megrendülten tudatjuk mindazokkal akik ismerték, szerették, becsülték, hogy

Máriás Antal tanár úr,

a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem iskolateremtő professzora, a Vezetési és szervezési tanszék volt vezetője, közgazdász- és mérnök generációk szeretett tanára életének 76 évében elhunyt.

Máriás Antalt az egyetem saját halottjának tekinti. Temetéséről később történik intézkedés.

Julianus barát tornya

A Nyugati pályaudvarról Szobra közlekedő személyvonattal Zebegényig utazunk. Sajnos a rengeteg megállóhely miatt az 59 km-es utazás egy és negyed órát vesz igénybe. A zebegényi vasúti megállótól a sínek mellett visszafelé indulunk, a **S+** jelzést követjük. A falu szélső házait elhagyva keresztezzük a Bodzás-völgyből érkező patak medrét, majd a jól kiépített erdei úton felfelé vesszük az irányt. Az út folyamatosan emelkedik, a túra mégsem megerőltető, mert a lejtő nem túl meredek. A Duna kék szalagja egyre mélyebben rajzolódik ki a fák között. Az útról több helyütt korláttal védett sziklákra lehet kilépni, a függőlegesen alattunk örvénylő folyó és a szemközt emelkedő Visegrádi-hegység meredek csúcsai páratlan látványt nyújtanak. Még hosszan kanyargunk a meredély szélén, a járás mégis biztonságos. Feljebb érve utunk egyre keskenyebb ösvénnyé szűkül, az erdőt pedig füves-bokros liget váltja föl. Innen már közel az ételágazás, ahol kitűnő ebédelő hely kínálkozik. Innen egy már-már bokatörően meredek, de látványos ösvény vezet le a Remete-barlanghoz; jelzés nincs rajta, eltéveszteni mégsem lehet. Maga az úti cél nem is annyira barlang, mint inkább több természetes sziklaüreg, amely valaha valóban remeték kolostoraként szolgált. Fotótémának kitűnően alkalmas.

A Szent Mihály-hegyre, az ételágazáshoz visszamászva a **S** sáv jelzés északi ága hatalmas sziklatömbök között vezet minket tovább, és továbbra is igen meredeken kell fölfelé kapaszkodni. Menet közben érdemes megpihenni a „Vérpadon". Valóban vért izzad, aki idáig fölmászik. A „Vérpadtól" már csak egy-két szusszanás a Szent Mihály-hegy 484 m magas csúcsa, de maga a tető nem túl látványos. Aki jobb szeretné a meredek szakaszt kihagyni, az megteheti, hogy az ételágazástól a **S+** jelen Zebegény felé visszaindul, és kb. 200 méter után a kiágazó **S▲**-et követve megkerüli a csúcsot. Így kicsivel hosszabb úton ugyanabba a nyeregbe jut, ahová a **S** sáv a Szent Mihály hegyről leereszkedik. Itt csatlakozik a jelzéshez a Nagymaros révállomásról érkező országos kék, s a nyeregben a három jelzés együtt halad tovább. Az út mellett több ízben is felbukkannak korláttal körülkerített, feneketlen víznyelő lyukak, ún. töbrök. Nem sokkal, miután a növényzettel dúsan benőtt Ürmös-réten átvágunk, megérkezünk a Hegyes-tetőn (482m) álló Julianus barát toronyhoz. A kilátó teraszáról a Duna két irányban: keletre és nyugatra is látszik, s itt rájövünk, hogy a Duna kanyarjával voltaképpen éppen azt a Hegyes-tető, Szent Mihály-hegy tömböt kerüli meg, amelyen épp időzünk. A torony után az út hatalmas öreg fák között folytatódik, a lejtő újra nagyon meredek, de most már lefelé. A **K** jelzés nemsokára különválik, és Törökmező felé halad tovább. A mi **S** sávunk a Remetekereszt-bércen és a Lóczy-pihenőn át visszaereszkedik Zebegénybe. A vasútállomásra a S sávból kiágazó, némi figyeléssel meglelhető **SO** jelzésen, az Ernőforrás érintésével, a már említett Bodzás-völgyön keresztül is le lehet jutni. Ha még nem zárt be, akkor a vonat indulásáig érdemes megnézni a művésztelepnél található Szőnyi István Emlékmúzeumot.

Hétvégi menetrend:

Vonat a Nyugati pu.-ról 8.00, 8.30, 9.30, 10.30-kor indul. Zebegényből vissza: 15.02, 16.01, 16.56, 17.31, 18.01, hetek utolsó munkaszüneti napján 18.31-kor is.

HG

KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYETEM LAPJA

A szerkesztőbizottság elnöke: Benedek István Gábor ▲ Főszerkesztő: Bátki Mihály
Lapigazgató: Szabó Mária Magdolna ▲ Munkatársak: Géber Júlia, Győri Dávid, Mártonffy Zsuzsa, Zárda Nóra
Szerkesztőség: 1093 Bp., Fővám tér 8. Tel./üzenet/fax: 218–0356, Központi szám: 218–6855 (6062 mell.)
E-mail: kozgazdasz@szerk.bke.hu
Kiadja a BKÁE megbízásából a Héttorony Kiadó. 1025 Bp., Csévi köz 15.
Nyomdai kivitelezés: BETŰ Stúdió, Bp. VII., Vörösmarty u. 3/a. Telefon/Fax: 478–0680

ISSN: 0230–7529

SZABÁLYZAT
A Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen az egyetemi karokon a 2001-2002 tanévre történő felvétel rendjéről

(Az Államigazgatási Főiskolai Kar felvételi rendjéről külön Kari Szabályzat rendelkezik.)

A felsőoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXX. törvény (Ftv), valamint a felsőoktatási intézmények felvételi eljárásainak általános szabályairól szóló 269/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet (KR) alapján a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen (BKÁE) az egyetemi karokra **történő felvétel rendjét az Egyetem az alábbiak szerint szabályozza.**

1. A szabályzat hatálya

1.1 Ez a szabályzat a „Felsőoktatási felvételi tájékoztató 2001" kiadványban az Egyetem által meghirdetett és BKÁE, BKÁE-GTK, BKÁE-KTK, BKÁE-TK intézményi kódok alatt közzétett nappali tagozatú, *magyar nyelvű* alap- és kiegészítő alapképzésekre (továbbiakban: képzések) való felvétel rendjét szabályozza. A keresztféléves képzésekre és az idegen nyelven folyó képzésekre történő felvételről külön szabályzat rendelkezik. Az Államigazgatási Főiskolai Karra vonatkozó felvételi szabályzatot a Kar Tanácsa hagyja jóvá.

1.2 Az Egyetem, illetve a Karok a saját felvételi eljárásuk bonyolításához szükséges feladatok ellátására állandó vagy projekt jelleggel szervezetet hozhatnak létre, amely (az oktatók, nem oktatók és külső munkaerők bevonásával) a felvételihez kapcsolódó feladatokat szervezi és bonyolítja.

2. Jelentkezés a felvételi eljárásra

2.1. Az 1. pontban meghatározott képzésekre az Oktatási Minisztérium által kiadott kétféle jelentkezési lap („A" jelű jelentkezési törzslap és „B" jelű intézményi lap) benyújtásával lehet jelentkezni. A jelentkezési lapok az Oktatási Minisztérium által évente megjelentetett Felsőoktatási felvételi tájékoztatóban (a továbbiakban Tájékoztató) közzétett helyeken szerezhetők be, és 2001. március 1-jéig kell eljuttatni a Tájékoztatóban megadott címre. A „B" jelű jelentkezési lapok beküldési címe: 1093 Budapest, Fővám tér 8. a szakhoz tartozó kari szintű intézménykód és kar feltüntetésével:
BKÁE,
BKÁE-GTK Gazdálkodástudományi Kar Dékáni Hivatal,
BÁE-KTK Közgazdaságtudományi Kar Dékáni Hivatal,
BKÁE-TK Társadalomtudományi Kar Dékáni Hivatal.

2.2. Jelentkezés benyújtására jogosult a KR-ben meghatározott feltételeket teljesítő magyar és nem magyar állampolgár. Csak költségtérítéses képzésre vehető fel a nem első alapképzésre vagy nem első kiegészítő alapképzésre jelentkező magyar állampolgár. A nem magyar állampolgárok csak költségtérítéses képzésre jelentkezhetnek. A jelentkezési lapon egyúttal jelezniük kell az állampolgárságukat is. A sikeres felvételi vizsgát tett nem magyar állampolgár a 192/1997. (IX. 4) Kormányrendeletben foglaltak szerint kezdheti meg tanulmányait.

2.3. Az intézményi B laphoz **alapképzésre jelentkezőknek** a Tájékoztatóban felsoroltakat csatolni kell. Ha a jelentkezési lap hiányos, az egyetem által küldött hiánypótlási értesítésben megjelölt időpontig a hiányokat pótolni kell, ellenkező esetben a jelentkező kizárja magát a felvételi eljárásból. A nyelvvizsga igazolásokat 2001. május 31-ig, a jelentkezés évében érettségizőknek az érettségi bizonyítvány másolatát a második írásbeli vizsgáig kell beadni. **Kiegészítő alapképzésre** a Gazdálkodástudományi Karra, illetve a Társadalomtudományi Karra jelentkezők 2001. július 6-án 12 óráig, a Közgazdaságtudományi Karra jelentkezők 2001. július 9-ig adhatják be az oklevelükről, illetve nyelvvizsgájukról szóló másolatokat.

2.4. A felvételi eljárásban való részvétel díjköteles Az intézményi díjat az Egyetem által kiadott, **a képzés Tájékoztatóban közzétett kódszámával ellátott** postai csekken kell befizetni. A díj összege jelentkezésenként egységesen 2.500.- forint. A csekkek a Tájékoztatóban megjelölt helyeken szerezhetők be. **Nem használható a B laphoz csatolt, és az OFI részére kiállított postai csekk!**

3. A jelentkezési lap benyújtása, a felvételi anyag kezelése

3.1. A Tájékoztatóban megjelölt határidőig (2001. március 1.), a választható szaktól függően a 2.1. pontban megadott címekre kell a B jelű intézményi lapo(ka)t és a hozzátartozó csekk(ek)et eljuttatni. Több képzésre történő jelentkezéshez jelentkezésenként egy-egy B lapot kell kitölteni és beadni. A megadott határidőn túl postára adott vagy benyújtott lapokat az Egyetem nem fogadhatja el. (Az A jelű lapok beadási határideje azonos a B jelű lapok határidejével!) Figyelem: az A jelű lap be nem nyújtása érvényteleníti a B lapokat is!

3.2. A felvételi évében érettségizők anyagát a BKÁE a középiskolákról is fogadja, amennyiben azok részt vállalnak a jelentkezések összegyűjtésében és továbbításában. A Tájékoztatóban meghirdetett határidő azonban ekkor sem változik.

3.3. A Hallgatói Informatikai Iroda illetve a Karok a határidőig beérkezett jelentkezéseket ellenőrzik, szükség esetén hiánypótlást kérnek, és számítógépes nyilvántartásba veszi a jelentkezést. A hiánypótlás elmaradása vagy határidőn túli közlése a felvételi eljárásból való kizárást eredményez.

4. A felvételi eljárás, mentesség, pontszámítás

4.1. A felvételi vizsga célja a legalkalmasabb jelentkezők kiválasztása. A felvételi vizsga tárgyait a Tájékoztató tartalmazza. A kiegészítő alapképzésre jelentkezők számára az egyetemi Karok minden év január végéig tájékoztató füzetet jelentetnek meg, amely a szak szerint illetékes Dékáni hivatalban hozzáférhető.

4.2. Nem kell felvételi vizsgát tennie **az alapképzésre** jelentkezők közül annak, aki az International Baccalaureate Office által kiadott nemzetközi érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, ha legalább az egyik tárgyat emelt szinten tanulta, és más felsőoktatási intézményben korábban nem vette igénybe a mentességet. E mentesség nem terjed ki a közgazdász tanár szakra jelentkezők esetében a pályaorientációs beszélgetésre és a nemzetközi tanulmányok szak esetében a „külügyi ismeretek" szóbeli vizsgára.

4.3. Az **alapképzésre** jelentkezők közül mentesül a tantárgyi vizsga alól az a jelentkező, aki országos tanulmányi versenyen az általa választott felvételi tárgy(ak)ból a felvételi eljárás évét megelőző három éven belül az első tíz hely valamelyikén végzett, ezen eredmény alapján más felsőoktatási intézménybe nem nyert felvételt, és az erről szóló igazolást legkésőbb a második tárgy írásbeli vizsganapját megelőző napon bemutatja.

4.4. A **közgazdász tanári szakon** mentesül mindkét írásbeli vizsga alól az a jelentkező, akinek 59-60 hozott pontja van, az országos tanulmányi versenyen az alábbi tárgyak valamelyikéből 1-10. helyezést ért el, valamint legalább egy középfokú C típusú államilag elismert nyelvvizsgája van. (Elfogadható tanulmányi versenyek: matematika, történelem, idegen nyelv, könyvvitel, közgazdaságtan, pénzügyi ismeretek, statisztika, programozás). A pályaorientációs beszélgetésen e jelentkezőnek is részt kell vennie.

Valamennyi kedvezményt a „B" jelű intézményi jelentkezési lap megfelelő pontjánál kérni kell.

4.5. A jelentkező, ha az alapképzésre az előző évben a BKÁE-n tett felvételi vizsgát, kérheti összpontszámának beszámítását felvételi vizsgával, vagy anélkül. Az előző évi pontszám nem bontható meg, csak az összpontszám vehető figyelembe, ehhez csak az azóta megszerzett államilag elismert nyelvvizsgáért járó többletpont adható. A kedvezményt a jelentkező a „B" jelentkezési lap megfelelő pontjánál kérheti.

4.6. Más felsőoktatási intézményben elért korábbi pontszám beszámítása nem lehetséges.

5. Behívás a felvételi vizsgára

5.1. Az írásbeli felvételi vizsgák pontos idejét és a szóbelik időpontját a Tájékoztató 3. sz. melléklete tartalmazza. A jelentkezőnek, amennyiben más felsőoktatási intézménybe is kíván felvételi vizsgát tenni, ezen időpontok ismeretében (is) kell az intézményeket kiválasztania és vizsgarendjét megszerveznie. A megadott időpontokon kívül más időpontok igénybevétele nem lehetséges.

5.2. A jelentkező az írásbeli (és szóbeli) vizsga pontos idejéről és helyéről a vizsga kezdete előtt legalább két héttel írásbeli értesítést kap, melyet a vizsgára magával kell hoznia.

5.3. A közös érettségi felvételi írásbeli dolgozat eredményét és a gazdasági felsőoktatási intézmények központi írásbeli vizsgáin elért teljesítményeket a javítás helyétől függetlenül az egyetem elfogadja. Az írásbeli vizsgák 15, illetve 30 pontos rendszerben számított eredményét a számítógép konvertálja.

6. A felvételi vizsga

6.1. A felvételi vizsgák nem nyilvánosak. Azokat csak a felvételi bizottsági elnök, vagy helyettes elnök által kiadott megbízólevéllel rendelkezők látogathatják.

6.2. A felvételi tárgyak anyagát az Oktatási Minisztérium által kiadott kötetekben illetve (a kiegészítő képzés esetén) a Kari tájékoztatókban teszi közzé az Egyetem.

6.3. A felvételi vizsgán az előírt és kihirdetett szabályok megszegői (meg nem engedett eszköz használata, más zavarása) a felvételi eljárásból kizárhatók, ez esetben a felvételi eljárást nem folytathatják.

7. A bizottságok

7.1. Az adott képzésre történő felvétellel kapcsolatos feladatok ellátására az egyetem bizottságokat hoz létre.
- az írásbeli dolgozatok javítására javító bizottságot,
- a javítások felülvizsgálatára felülvizsgáló bizottságot,
- a közgazdász tanári szakon szóbeli bizottságot,
- a nemzetközi tanulmányok és a szociológia szakon szóbeli vizsgáztató bizottságot,
- a felvételek jóváhagyására egyetemi ill. kari felvételi bizottságot,
- a fellebbezések elbírálására egyetemi fellebbezési bizottságot.

7.2. A rektor a „közgazdász és közgazdász tanár" alapképzésre történő felvétellel kapcsolatos feladatok szervezésével, koordinálásával és irányításával projektigazgatót bíz meg, aki egyben a felvételi bizottság helyettes elnöke. A felvételi bizottság elnöke az oktatási ügyekért felelős rektorhelyettes. A kiegészítő alapképzésre történő felvételek szervezését, koordinálását és irányítását (amennyiben a dékán másképp nem intézkedik) a dékáni hivatalvezetők végzik.

7.3. Az alapképzésre jelentkezettek dolgozataihoz a javító bizottság összetételét és működési rendjét (ideértve a dolgozatok javítását és értékelését) a felvételi bizottság helyettes elnöke határozza meg. Kívánatos, hogy a javító bizottságnak középiskolai szaktanárok is tagjai legyenek.

7.4. A kiegészítő alapképzésre jelentkezettek dolgozataihoz a javító bizottságok összetételét és működési rendjét (ideértve a dolgozatok javítását és értékelését) a karok dékánjai saját hatáskörben határozzák meg.

7.5. A felülvizsgáló bizottság elnökből és szaktárgyi tanárokból áll. A bizottság legalább háromtagú, csak egyetemi docens, vagy egyetemi tanár lehet tagja. Nem lehet a bizottságnak olyan tagja, aki a dolgozatok javításában részt vett. A felülvizsgáló bizottság összetételét és működési rendjét az illetékes felvételi bizottsági elnök határozza meg. A felülvizsgáló bizottság dönt a jelentkezőknek a dolgozatukkal kapcsolatos beadványáról. A felülvizsgáló bizottság a beadványban ill. javaslatban szereplő feladatokat, azok megoldását ellenőrzi. Amennyiben a bizottság indokoltnak tartja, a dolgozatot újraértékelheti. Ebben az esetben a szerzett pontszám (ha túlpontozás történt) csökkenhet.

7.6. A szóbeli vizsgáztató bizottság elnökből, a szakmailag illetékes tanszék oktatójából és egy hallgatói képviselőből áll.

7.7. Az alapképzési felvételi bizottság elnöke az oktatási ügyekért felelős rektorhelyettes. Tagjai a felvételi bizottság helyettes elnöke, a dékánok képviseletében a karok oktatási dékánhelyettesei, és a HT képviselője. A bizottság ülésére az elnök tanácskozási jogú tagokat hívhat meg. A bizottság feladata a felvételi ponthatárok megállapításának előkészítése.

7.8. A kiegészítő alapképzés kari Felvételi bizottságának elnöke az illetékes dékán, tagjai a főszakirány felelős oktatók. A bizottság ülésére az elnök tanácskozási jogú tagokat hívhat meg.

7.9. A Fellebbezési Bizottság elnökét és tagjait az oktatási rektorhelyettes bízza meg. Elnök egyetemi tanár vagy egyetemi docens lehet. A bizottság ülésén (az elnök kérésére) tanácskozási jogú tagok is részt vehetnek.

8. Az írásbeli vizsga

8.1. Az alapképzésre jelentkezők számára az írásbeli vizsgákat az egyetem a gazdasági felsőoktatás más intézményeivel együttmű-

ködve szervezi. A matematika felvételi írásbeli az érettségivel közösen kerül megszervezésre.

8.2. A kiegészítő alapképzés írásbeli vizsgáit a karok maguk (szükség esetén közösen) szervezik.

8.3. A felvételi vizsgafeladatok titkosságát az írásbeli vizsga megkezdéséig biztosítani kell.

8.4. A dolgozatok javítása csak a jelentkezők (pályázók) adatainak titkosítása után kezdődhet meg. A titkosítás a pályázó által borítékba zárt azonosítási lap segítségével történik.

8.5. Az írásbeli vizsgán résztvevő köteles személyazonosságát igazolni. A személyazonossággal visszaélő pályázót a felvételi eljárásból ki kell zárni és ellene az Oktatási Minisztériumnál fegyelmi felelősségre vonást kell kezdeményezni.

8.6. Az írásbeli dolgozatokat megírás után a javítási útmutató alapján, a részpontok feltüntetésével, az egységes követelmények figyelembe vételével javítja a javító bizottság. A dolgozat javítása történhet egyetlen tanár által, vagy feladatokra (feladatcsoportokra) kiosztottan csoportos javítással. A dolgozatra adott részpontszámokat összesíteni kell. A javítást végző tanár a felvételi pontot aláírásával igazolja.
A dolgozatok javítása után - a pont-összeadási hibák javításán kívül - bármilyen módosítást csak a felülvizsgáló bizottság végezhet.

8.7. A BKÁE, amennyiben a pályázó a gazdasági felsőoktatás több intézményébe is jelentkezett alapképzésre, a más intézmény javítása alapján elért pontszámokat elfogadja.

8.8. Az írásbeli vizsga befejezése előtt meghirdetésre kerül a dolgozatok megtekintésének ideje és helye. A dolgozatok megtekintésére további időpontokat az egyetem nem köteles biztosítani. A dolgozatok megtekintésének időintervallumán belül, előzetes kérés alapján a dolgozat a kiértesített időponttól eltérő időpontban is megtekinthető.

8.9. A megtekintéshez a pályázó üres papírt és ceruzát (tollat nem) vihet magával. A pályázó az üres papírra jegyzeteket készíthet. A megtekintés ideje csak indokolt esetben haladhatja meg a 15 percet.

8.10. A pályázó a dolgozat megtekintését követő második munkanap végéig kérheti az általa észlelt javítási, pontszámítási hiba kivizsgálását. A határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye.

8.11. Az illetékes felülvizsgáló bizottság a beadott kérelmek alapján az ott jelzetteket újból elbírálja. Indokolt esetben a felülvizsgáló bizottság elnöke elrendelheti a teljes dolgozat újraértékelését is!

8.12. A felülvizsgáló bizottság döntéséről a felülvizsgálatot kérő pályázó, a felülvizsgálati kérelemmel együtt beadott borítékon szereplő postacímre írásbeli értesítést kap. A felülvizsgáló bizottság döntése ellen további észrevételnek, fellebbezésnek nincs helye, méltányossági alapon sem. A felülvizsgálati kérelemben szereplő többletpontok meg nem adása nem tekinthető jogsértésnek.

9. Szóbeli vizsga

9.1. Szóbeli vizsgán illetve pályaorientációs beszélgetésen kell részt vennie azoknak a jelentkezőknek, akik közgazdász tanári szakra, nemzetközi tanulmányok szakra, szociológia szakra jelentkeznek. Amennyiben a szóbeli vizsgán tananyag tételes számonkérése is történik, az írott tananyag címét és hozzáférhetőségét (kiadó, kiadási év) nyilvánosságra kell hozni, illetve az érdeklődők számára meg kell adni. A pályaorientációs jellegű szóbelikhez külön tananyag megadása nem szükséges.

10. A felvételi pontok számítása

10.1. Alapképzésre jelentkezőknél a hozott pontot adó tantárgyak a következők:

tantárgy	*osztályzatok*
magyar irodalom	utolsó két év végi*
magyar nyelv	utolsó két év végi*
történelem	utolsó két év végi*
matematika	utolsó két év végi*
idegen nyelv	utolsó két év végi*
választott tárgy**	utolsó két év végi*

**Az 2001-ben érettségizők esetében az utolsó osztály év végi osztályzatai helyett a félévi osztályzatokat veszik figyelembe. Az 1997-ben vagy korábban érettségizetteknél hozott pont nem vehető figyelembe.*
*** Bármely közismereti vagy szakmai tárgy, amelyet két egymást követő évben tanult.*

10.2. Négy éven belül a hozott pont figyelembevétele kötelező, 50 szerzett pont felett a kedvezőbb pontszámítást kell alkalmazni. Nem számítható hozott pont a külföldön folytatott középiskolai tanulmányok alapján. Az osztályzatokat a „B" jelű intézményi jelentkezési lap megfelelő pontjához be kell írni. A 2001-ben érettségizők pontjait a középiskola a lapon igazolja.

10.3. A kiegészítő képzésnél hozott pont nincsen.

10.4. Szerzett pontok az **alapképzési** szakokon:

Közgazdász szakon:

matematika írásbeli dolgozat	max. 30 pont
történelem/közgazdaságtan dolgozat	max. 30 pont
Az összes szerzett pont	max. 60 pont

Közgazdász tanári szakon:

matematika írásbeli dolgozat	max. 15 pont
történelem/közgazdaságtan dolgozat	max. 30 pont
pályaorientációs beszélgetés a magyar nyelv és irodalom érettségi eredményének beszámításával	max. 15 pont
Az összes szerzett pont	max. 60 pont

Nemzetközi tanulmányok szakon:

matematika írásbeli dolgozat	max. 15 pont
történelem dolgozat	max. 30 pont
külügyi ismeretek szóbeli	max. 15 pont
Az összes szerzett pont	max. 60 pont

Szociológia szakon:

történelem írásbeli dolgozat	max. 30 pont
társadalomismeretek szóbeli	max. 30 pont
Az összes szerzett pont	max. 60 pont

Főiskolai gazdálkodási szakon (magyar nyelvű):
az érettségi eredmény két tizedesnél levágott átlaga szerint:

– 4.00-ig	0 pont
4.00	40 pont

minden további megszerzett 0.05 átlagértékért további 1 pont.
(Pl. 4.30-4.34 = 46 pont, 4.96-5.00 = 60 pont).

Amennyiben a jelentkező 2001-ben gazdasági felsőoktatási intézményben felvételi vizsgát tett, annak eredménye figyelembe vehető (ha ez a jelentkező számára kedvezőbb).

10.5. A kiegészítő képzésnél a szerezhető pontok szakonként

Gazdálkodási szak

Mikroökonómia	max. 12 pont
Vállalatgazdaságtan	max. 48 pont
Statisztika	max. 60 pont
Összes szerzett pont	max. 120 pont

Közgazdasági szak

Statisztika	max. 60 pont
Mikroökonómia	max. 60 pont
Összes szerzett pont	max. 120 pont

Nemzetközi kapcsolatok szak
Politológus közgazdász szak
Szociológus közgazdász és szociálpolitikus közgazdász szak írásbeli vizsga max 120 pont
Összes szerzett pont max. 120 pont

10.6. Összpontszám

A felvételi vizsga eredményét pontszámban kell meghatározni. Összpontszámnak kell tekinteni a hozott és szerzett pontok összegét. (50 szerzett pont felett mód van a duplázásra!) Az **alapképzésre** jelentkezőknél nem állapítható meg összpontszám, ha a felvételi vizsgán szerzett pontok összege nem éri el a 30 pontot. A kiegészítő alapképzésnél a vizsga eredményességéhez szükséges minimális pontok szakonként

Gazdálkodási szak
Nem számítható összpontszám, ha a pályázó felvételi tárgyanként nem éri el az 50%-os teljesítményt. Nem vehető fel, akinek összpontszáma 60 pont alatt van.

Közgazdasági szak
Nem számítható összpontszám, ha a pályázó felvételi tárgyanként nem éri el az 50%-os teljesítményt. Nem vehető fel, akinek összpontszáma 60 pont alatt van.

Nemzetközi kapcsolatok szak
Szóbeli vizsgát csak az tehet, akinek írásbeli eredménye legalább 30 pont. Nem vehető fel, akinek összpontszáma 60 pont alatt van.

Szociológus közgazdász és szociálpolitikus közgazdász szak
Az elérhető maximális pontszám 50%-a (abszolút küszöb). Ez alatti teljesítménnyel nem vehető fel senki.

Politológus közgazdász szak
Nincs abszolút küszöb.

Az alapképzési összpontszámot (több helyre beadott jelentkezés esetén) a közös érettségi-felvételi matematika dolgozat, az egységes történelem vagy közgazdaságtan írásbeli vizsga (valamint tanárszaknál az egyetemen tett pályaorientációs beszélgetés, nemzetközi tanulmányok szaknál és szociológus az egyetemen tett szóbeli vizsga) eredménye alapján külön-külön állapítják meg.

10.7. Többletpontok az **alapképzésre** jelentkezőknél

A nyelvtudásért járó többletpont egyetlen nyelvre adható, közgazdász, közgazdász tanári, nemzetközi tanulmányok és főiskolai gazdálkodási szakon az alábbiak szerint:

- középfokú államilag elismert, vagy ezzel egyenértékű nyelvvizsgáért C típus esetén 3 pont,
- felsőfokú államilag elismert vagy ezzel egyenértékű nyelvvizsgáért C típus esetén 5 pont.

Összesen maximum 5 pont.

(Egyazon nyelvből ugyanazon vizsgaközpontnál szerzett A és B típusú államilag elismert vagy ezzel egyenértékű nyelvvizsga C típusúként pontozható.) Egyazon nyelvből szerzett több nyelvvizsgából csak a magasabb fokú számítható be. A beszámítást a „B" jelű intézményi jelentkezési lap megfelelő pontjánál kell kérni.

10.8. Belső pont

A belső pont az összpontszám és a többletpontszám összege. A felvételi döntés a belső pont alapján történik. Nem vehető fel sem államilag finanszírozott, sem költségtérítéses képzésre az a jelentkező, aki nem ér el legalább 60 pontot.

11. A felvétel

11.1 A felvételi eljárás befejezése után, az Egyetemi Tanács (Kari Tanácsok) által korábban meghatározott felvételi keretszámok és a központi számítógépes adatbázisból kapott lista alapján történik a felvételi ponthatárok megállapítása. A ponthatárokat a vonalhúzó értekezleten az egyetem és az Oktatási Minisztérium képviselői hagyják jóvá.

11.2 Aki a felvételi ponthatárt elérte (és más intézménybe a KR. 4. § (2) b) jelentkezési sorrend alapján nem került be) fel kell venni, ponthatár alatt senki nem vehető fel.

11.3 Az egyetem a felvetteket, az elutasítottakat és a meg nem felelteket írásban értesíti. Az értesítés tartalmazza a felvételhez szükséges pontszámot és a pályázó által elért pontszámot a teljesítésnek megfelelő bontásban.

12. A fellebbezés

12.1 Az illetékes felvételi bizottság elutasító határozata ellen, ha a határozat jogszabályt vagy intézményi szabályzatot sért (lásd Ftv 83.§ (6)) a rektorhoz lehet fellebbezést benyújtani a kézhezvételtől számított 8 napon belül.

12.2 A fellebbezéseket az illetékes fellebbezési bizottság bírálja el a fellebbezési idő lejártát követő 15 napon belül. A fellebbezést elutasító döntés ellen további fellebbezésnek nincs helye (lásd Ftv 83.§ (6)).

13. Átvétel

13.1 Az oktatási rektorhelyettes által megbízott átvételi bizottság a fellebbezési bizottság döntésével egyidejűleg elbírálja a külföldi, illetve magyar közgazdasági karokon, illetve szakokon megkezdett tanulmányok BKÁE-n történő folytatására vonatkozó kérvényeket. Átvétel két lezárt félév után lehetséges, de nem automatikus. Az Egyetemi Tanács által jóváhagyott keret betöltése a kérelmező intézménye, tanulmányi eredménye és indoka alapján történik. A keret betöltése nem kötelező. Az elutasított átvételi kérelmek esetében fellebbezésnek nincs helye, méltányossági alapon sem.

14. Adminisztratív bonyolítás egyéb kérdései

14.1 A felvételi eljárást támogató központi, számítógépes rendszer működési leírása és az OFI által kiadott „Tájékoztató a 2001. évi felvételi eljárásról" c. kiadvány szabályozza a felvételi eljárás adminisztratív technikai bonyolítási rendjét. Az egyetemen a felvételi eljárásokban résztvevő valamennyi oktatónak és alkalmazottnak munkaköri kötelességből, vagy felkérésen alapulóan a feladatvégzést e szerint kell legjobb tudása szerint végrehajtania.

15. Statisztikák, információk átadása az Oktatási Minisztériumnak

15.1. Az egyetem a felvételi eljárás során és annak befejezése után az Oktatási Minisztérium, illetve az OFI számára a szükséges adatokat a megfelelő időpontig továbbítja.

16. Jelen szabályzatot az Egyetemi Tanács a 2001. február 12-ei ülésén fogadta el.

Budapest, 2001. február 16.

Chikán Attila s.k.
rektor

Közgáz Fiesta és NETBULI

2001. március 1-jén nyszabású szakmai és szórakoztató programot szervezett a BKÁE Egyetemi Központi Könyvtára az országos Internet Fiesta keretében. A szervezők akarata szerint minden érdeklődő – könyvtáros szakember, egyetemi hallgató, oktató, az Internetet sűrűn használó vagy éppen most megismerni szándékozó – megtalálta a saját érdeklődési körének megfelelő elfoglaltságot.

A NETBULI komoly szakmai programmal kezdődött. A kerekasztal témája a FELSŐOKTATÁSI KÖNYVTÁR ÉS AZ INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM volt.

Bakacsi Gyula, az egyetem rektorhelyettese megnyitójában az egyetemek és az információs társadalom viszonyáról beszélt. A csupa e betűvel jellemzett fejlődési tendenciák meg kell, hogy jelenjenek az egyetemek oktatási stratégiáiban is, amelyet jelez az e-business tanszék létrehozása, az informatikai tudástartalmak jelentőségének növekedése. Az egyetem, mint a tudást előállító, felhasználó és kezelő intézmény érdekelt abban, hogy tudást gyorsan, hatékonyan lehessen megtalálni, visszakeresni. Ennek következtében a könyvtár az egyetemi információs kultúrában minőségi tényező a rendszerek fejlesztésében, az adatállományok kimunkálásában, megszerzésében. Ezzel tudja támogatni, segíteni az egyetemi oktatást, amely nemzetközi versenyfeltételek között kell, hogy végezze tevékenységét.

Sipka Júlia az IQSoft kereskedelmi és marketing igazgatója elmondta, hogy nemcsak mint forgalmazó, hanem mint kutatásokkal is foglalkozó cég, sokat profitálnak a felsőoktatással való együttműködésből. Az OLIB7 integrált rendszer honosítása és fejlesztése során megismert hazai szakmai elvárások sokszor előremutatóbbak és igényesebbek voltak a külföldi felhasználói kéréseknél. Ennek is köszönhetően több olyan Európai Uniós projektben – pl. PRIDE – dolgoznak együtt az egyetemekkel, amelyek az információs társadalom kihívásaira keresik a választ.

Majó Zoltán a Diákbónusz Kht. vezetője az információ szabad és hatékony hozzáférésének és a szellemi termékek védelmének kettős követelményéről beszélt. A védettségnek és a szabad használatnak megfelelő alkalmazás az azonosított használat, melynek technológiai útja az intelligens kártyán alapuló diákigazolvány és hamarosan – a digitális aláírással kapcsolatos törvény elfogadása után – az erre épülő oktatói és kutatói kártya megjelenése.

Roóz József a Budapesti Gazdasági Főiskola rektora szerint a felsőoktatási integráció sikeréhez is hozzájárulhatnak az integrált alkalmazási rendszerek az egységes gazdálkodási, könyvtári stb. alkalmazások. Kifejtette azt is, hogy a fejlesztésekhez sokszor hiányzik a pénz, amely megnehezíti az eszközök és alkalmazások beszerzését. Nemzetközi tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a világban nagyon gyorsak a változások, s ha ezekkel nem tudunk lépést tartani, akkor a világ elmegy mellettünk.

Mogyorósi János az egyetem Informatikai Szolgáltató Központjának vezetője, (aki nemrég „ült" át for-profit székből költségvetési székbe) a források hiányáról és a hatékony felhasználásról beszélt példaként felhozva a könyvtár tíz éves – és még működő – néhány múzeuminak nevezhető IT eszközét. Ugyanakkor kifejtette, hogy az eszközellátottság csak feltétele, de nem megvalósítója az információs társadalom elterjedésének. Olyan alkalmazások és tartalmak kellenek, amelyekkel a felhasználók – diákok, oktatók, kutatók – érzékelik, hogy tevékenységük hatékonyabbá válik.

Bakacsi Gyula szerint az egyetemeknek ahhoz, hogy megfeleljenek az információs társadalom elvárásainak, fel kell gyorsítaniuk a tempót, nem lehet a megszokott komótos reagálást folytatni. A hallgatóknak tudomásul kell venniük, hogy tudásukat 4-5 évenként le kell cserélni, az egyetemeknek pedig fel kell készülniük arra, hogy az oktatási tartalmakat, tananyagot 3-4 évenként szinte teljesen meg kell újítani. A közgazdaságtudományt is át fogja alakítani – az értékláncot, az üzletvitelt – az e-business. Más lesz a logisztikai, értékesítési folyamat szervezése. Ennek a tudásnak meg kell jelenni valamennyi tanszéken, valamennyi oktatott tantárgyban. A távoktatás – mint új képzési forma – része lesz a standard oktatási kultúrának, de a jó minőségű oktatás elengedhetetlen része a személyes tanárdák kapcsolat.

Márton Attila a Parlament Informatikai és Távközlési Bizottságának tagja a politikusok és az új bizottság szerepéről beszélt, akiknek ki kell jelölni a célokat, a megfelelő stratégiákat, ki kell alakítani a jogszabályi környezetet. A bizottság felügyeli, összefogja, irányítja a gazdasági, jogi és politikai lépéseket és adott kérdésekben eljár, felhívja a kormány figyelmét, és ezzel a megoldásokat gyorsítja. A közelmúlt legjelentősebb lépése az Informatikai Kormánybiztosság (IKB) létrehozása volt, amely képes kiemelten átlátni és kezelni a problémákat. Természetesen az egyes tárcáknak is megvan a feladatuk információs társadalom projektek megvalósításában. Pozitív jelzésként értékelte, hogy a 2000/2001-es tanévben a csak informatikai képzésben részvevő hallgatói létszám 800 fővel nőtt, ugyanakkor ma már minden szakmában benne kell, hogy legyen az informatikai írástudás ismerete. A kormány komolyan gondolja Magyarországon az információs társadalom kialakítását, a Széchenyi terv Információs társadalom és gazdaságfejlesztési fejezete idén 15, jövőre 28 Mrd Ft tartalmaz ilyen projektek megfinanszírozására. Beszélt a tartalomszolgáltatások dinamikus fejlesztéséről, megemlítve, hogy a Sulinet programhoz 1998-ban 870, míg jelenleg 1800 intézmény csatlakozott és a csatlakozott intézmények Internet használata 20-szorosára nőtt az Irisz-Sulinet programban megjelenő tartalomszolgáltatások után. Vannak területek, amelyben Magyarország az elsők között jár, ilyen a digitális aláírásról szóló törvény megalkotása, amely március 26-án kerül a Parlament elé.

Szemerei Péter az IKB Információs társadalom főcsoportjának vezetője aláhúzta, hogy nemcsak létrejött a Széchenyi terv, hanem pénz is van hozzá, amely kiegészíti az egyes tárcáknál lévő forrásokat. Az IKB jelenleg a nemzeti információs társadalom stratégián dolgozik, amely három alapelv köré épül. Az ember-eszköz-tartalom egysége azt jelenti, hogy legyenek olyan emberek, akik tudják és szeretnék használni, legyenek eszközök, amelyekkel lehet használni és legyen tartalom, amelyért érdemes használni az Internetet. Az eszközök vonatkozásában fontos, hogy legyen otthon is gép, azonban még jó néhány évig kell a közösségi használatot támogatni. Ebben jelentős szerepet szánnak a könyvtáraknak, amelyek mint a tudás fellegvárai, képesek a felgyűlt tudás feldolgozására és hozzáférhetővé tételére, mint közösségi helyszín a rendelkezésre bocsátásra és a felhasználók képzésére egyaránt. Ennek megfelelően az IKB két irányból közelíti meg a könyvtárak konkrét támogatását: 1/ biztosítani kell több eszközt és Internet hozzáférést a könyvtárakban, 2/ támogatni és fejleszteni kell az integrált könyvtári rendszereket úgy, hogy ki kell választani a legkorszerűbbeket, a legtöbbet tudókat és ezeket széles körben elterjeszteni.

Alföldi István a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság ügyvezető igazgatója a társaság szerepét, célkitűzéseit ismertette. 1968 óta, amióta a társaság működik jelentős szemléleti változás következett be, hiszen kezdetben az ember-eszköz-tartalom hármasából az eszközé volt a főszerep, s misztikus homály burkolta be az informatikus tevékenységét. Jelenleg a társaság sokféle szakmai közössége – köztük a könyvtárosok szakosztálya is – azon munkálkodik, hogy a szakmai szolgáltatások mellett egyre több tájékoztatást és szolgáltatást nyújtson a civil társadalom felé. Az információs társadalom sikere azon is múlik, hogy hányan sajátítják el az informatikai írástudást és használják biztonsággal az eszközöket. Ezért is tartja jelentős eredménynek az ECDL magyarországi elterjedését, amely során több tízezren szerezték már meg a szabványos számítógép-használati ismereteket. Úgy érzi, hogy nagyon jó időben lesz meg a digitális aláírással kapcsolatos törvény, de elfogadása után a társaságnak is szerepet kell vállalnia abban, hogy a társadalom tagjai megértsék a digitális aláírás lényegét, mert csak ebben az esetben válhat napi gyakorlattá az alkalmazás.

Z. Karvalics László az Információs és Trendkutató Központ vezetője a társadalomkutató szemszögéből vizsgálta a témát. Az információs társadalomban lezajló folyamatok irányait villantotta fel arról beszélve, hogy hova mozog ez az egész folyamat. Az ember-eszköz-tartalom hármasa mellett véleménye szerint legalább olyan fontos a környezet, amelyben ez a hármas létezik. A környezetnek a legfőbb jellemvonása a globalizált közösségek és információk tömegének növekedése. A mesterséges intelligencia, az intelligens ügynökök lehetővé teszik az algoritmizálható agymunka elvégzését, s az agyi kapacitások felszabadítását a transzformáció számára. Az e-book, virtuális könyvtár fogalmak jelzik, hogy hogyan olvad fel a könyv ebben a konvergencia jelenségben, a hagyományos könyvkiadói értéklánc helyett a szerző és az olvasó kerül kapcsolatba.

A kerekasztal-beszélgetést Huszár Ernőné az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának elnökének hozzászólása zárta, aki elmondta, hogy az elmúlt 15 év sokkhatásszerűen érte a könyvtárakat, nemcsak a finanszírozási és technológiai hatások miatt, hanem a felsőoktatási törvényben megállapított elvárások miatt is. (Hallgatói létszámnövekedés, önálló tanulmányi munkára nevelés, a képzési struktúrák változása.) Teljes technológiai váltást kellett végrehajtaniuk, amihez a fenntartónak nem volt forrása. Az egyetemi könyvtárak funkcióváltásának okai között első helyen a tanításról a tanulásra helyeződött hangsúlyt említette, amely növelte a könyvtárak szerepét. Az a tény, hogy az egész életen át tartó tanulás nélkülözhetetlenné vált, növelte a könyvtárak iránti érdeklődést és kiszélesítette az egyetemi könyvtárak olvasóközönségét, hiszen minden olyan olvasót fogadni kell, aki az adott tudományterületen képezi magát. A képzési formákban és módszerekben bekövetkezett változások pedig, pl. a távoktatás, megváltoztatták a tananyag kezelését, szükségessé vált a digitális rendelkezésre bocsátás és nem utolsó sorban a felhasználók képzése. Összefoglalva alapvetően megváltozott a könyvtárosokkal és a könyvtárral szembeni követelmény és ehhez azt is hozzá kell tenni, hogy ugyanakkor a szakma társadalmi presztízse mind a mai napig alacsony.

A vitában a hagyományos és új könyvtári szerepkörökről, a könyvről cserélt eszmét a hallgatóság és a meghívott részvevők. Egyetértés volt abban, hogy a könyv nem vesztette el életminőséget is meghatározó szerepét, hogy az új hordozókat inkább a gyorskeresésre, tájékozódásra használjuk, hogy a könyvtár a hagyományos és elektronikus szolgáltatásokat egymás mellett kell, hogy biztosítsa a felhasználóknak.

A kerekasztal után a gazdasági felsőoktatás könyvtárainak tartalomszolgáltatásairól kaptak áttekintést a részvevők. A három főiskolai kar – a Külkereskedelmi, a Kereskedelmi és Vendéglátó-ipari, a Pénzügyi ás Számviteli – mellett a KLTE közgazdászoknak biztosított szolgáltatásait és a rendező Közgáz könyvtár honlapján és olvasótermeiben elérhető információs forrásokat mutatták be.

Ebédszünet után a job4smarts online állásközvetítő cég prezentációja nyomán az online álláskeresés és munkaerő közvetítés kényelmét és hatékonyságát ismerhették meg az érdeklődők és azokat a „trükköket", amelyek megkönnyítik a felvételi interjúkon való részvételt. A szervezett eseményekkel párhuzamosan üzemelt a NET-STAND, ahol a gazdasági felsőoktatás diáklapjainak – pl. Közgazdász – legfrissebb számait lehetett olvasni és szabadon elvinni, megnézni az Internetes diáklapok legújabb számait.

Folyamatosan zajlott az Internet vetélkedő feladatlapjainak kitöltése. A vetélkedő győztese a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság ajándékaként egy új ECDL példatárat kapott, és minden résztvevő 10 óra ingyenes Internetes lehetőséghez jutott. A díjakat Bakonyi Péter az NJSzT elnöke adta át, aki rövid beszédében az Internet Fiesta céljairól, rövid történetéről beszélt.

A rendezvény ideje alatt reggel 9 órától zárásig a könyvtár valamennyi munkaállomásán ingyenes Internetezési lehetőség volt. A könyvtárlátogatók azhap léggömbökbe öltöztetett olvasótermet találtak – az IQSoft jóvoltából -, és új PC-k kerültek a Multifunkciós Oktató Terembe és a földszinti olvasóterembe, melyet a rendezvény szponzorai – a Compaq, a Selectrade, a Flaxcom, az Antenna Hungária – ajándékoztak a könyvtárnak és a könyvtáron keresztül az olvasóknak. Az Internetezők körében a Carnation Consulting támogatásával reklámoztuk a rendezvényt.

Alföldiné Dán Gabriella

FUJITSU COMPUTERS SIEMENS

Fujitsu Siemens Computers Kft.

Ugye, találkoztunk már? Külön-külön már biztosan, hiszen a Sulinet sikeréhez a Fujitsu és a Siemens által szállított számítógépek is hozzájárultak. Csak a Siemens mintegy 5000 számítógépet és 400 szervert helyezett üzembe a magyar oktatás informatikai fejlesztésének programja keretében.

A közös cég 1999 október 1-jén Fujitsu Siemens Computers Holding néven jött létre, melyben a Fujitsu Ltd. és a Siemens AG egyaránt 50-50 % - os tulajdonrésszel bír. A cég megalakulásával a világ legnagyobb, nem amerikai tulajdonú számítástechnikai termékeket gyártó vállalata jött létre, mely megalakulása óta Európa vezető IT vállalatai közé tartozik.

Az 1999 október 1-jén megalakult Fujitsu Siemens Computers Kft. termékei nem ismeretlenek a hazai vállalati szektor, kormányzati szféra és az oktatási intézmények számára. Termékeink a noteszgépektől kezdve egészen a nagyszámítógépekig (mainframe) számos nagyvállalat és kormányzati hivatal működési folyamatait támogatják.

LIFEBOOK noteszgépeinket nem elég nézni, aki kipróbálta, az már tudja, hogy ez az igazi (T)utiTÁRS. A LIFEBOOK B, C, S, E és X szériák, az értékesítési stratégiához igazodóan, a vevő igényeit maximálisan szem előtt tartva széleskörűen konfigurálhatóak.

Vállalati ügyfeleink munkáját a SCENIC számítógépcsalád munkaállomásai teszik hatékonyabbá, könnyebbé és biztonságosabbá. A felhasználók bizalmas adatait a chip kártyás vagy ujjlenyomat érzékelős hálózati rendszereink biztosítják.

Nem feledkeztünk el az otthoni számítógép felhasználókról sem, számukra a szó szerint színes termékválasztékot nyújtó SCALEO és T-Bird típusok valóban mérlegelendő lehetőséget jelentenek. Az innovatív technológiával rendelkező gépek, az otthoni felhasználók igényét és elvárásait testesítik meg. Ezen számítógépek és tartozékaik megvásárolhatók a METRO, CORA és a MEDIA MARKT üzletekben.

Nagyteljesítményű szervereink a Belügyminisztérium Adatfeldolgozó Hivatal feladatainak ellátásához nyújtanak megbízható segítséget. PRIMERGY Intel alapú szervereink, az elektronikus gazdaság alapkövetelményét, az állandó és problémamentes kommunikációt biztosítják.

SPORT

NB II-es röplabda bajnokság eredményei:

BKE SC és DSK – Ráckeve DSK 2:3
Jók: Dobler, Magyar

Junior: BKE SC és DSK – Ráckeve Ady DSK 3:0
Jók: Baranyai, Mészár

NB II-es kosárlabda bajnokság eredményei:

Közgáz I. – BLF Triangle 89:62
Jók: Dudás, Virág, Zombori

MAFC Martos – Közgáz II. 103:78
Jó: Tóth

NB II-es röplabdabajnokság eredményei

BKE SC és DSK – Veszprémi RC 3:1
Jók: Demcsák, Juhos, Medgyes

Junior: BKE SC és DSK – Veszprémi RC 2:3
Jók: Kocsmár, Mészár

MÁV Előre SC – BKE SC és DSK 0:3
Jók: Magyar, Juhos, Medgyes, Princz

Junior: MÁV Előre SC – BKE SC és DSK 3:1
Jók: Baranyai, Kocsmár, Mészár

BKE SC és DSK – Vértes Volán 3:2
Jók: Az egész csapat!

Junior: BKE SC és DSK – Vértes Volán 1:3
Jók: Baranyai, Mészár

A 2000/2001. évi Budapesti Egyetemi és Főiskolai Sakk Csapatbajnokságon

Kiss Gedeon
Szabó Gergely
Benedek Zoltán I. helyezést

Szobi Géza
Mizik Tamás
Orosz Gábor
Tamás Norbert
Tóth Péter
Rakonczai János III. helyezést értek el!

GRATULÁLUNK!!!

www.volkswagen.hu, wap.volkswagen.hu

Apa! Mi az, hogy árelőny?

+ + + Golf Edition + + + 360 000 Ft árelőnnyel + + + Golf Edition + + + 360 000 Ft árelőnnyel

+ + + Széria klímaberendezéssel + + + Akár 0% kamattal + + + Golf Edition + + + Széria klímabe

• A **Golf Edition** esetében erre a kérdésre gyermekien egyszerű a válasz: az árelőny **klímaberendezést, 16"-os keréktárcsákat, egyedi dísztárcsákat** és **üléshuzatot, állítható magasságú első üléseket, sötétített hátsó lámpabúrát**, valamint **előnyös fizetési feltételeket** - azaz együtt **360 000 forint értéktöbbletet** jelent.

• Ez az **egyedi felszereltség** és **árelőny** azonban önmagában semmit sem ér a kategóriateremtő Golf-értékek nélkül: gazdag alapfelszereltség - **szervokormány, vezető- és utasoldali légzsák, ABS, központi zár, Alpha rádió 4 hangszóróval, 12 év átrozsdásodás elleni garancia** -, innováció, védjeggyé vált minőség, megbízhatóság, komfortos belső, gazdaságosság és elérhetőség.

• Most a különböző felszereltségű **Volkswagen Golf** modellek mindegyikét **kedvező finanszírozási feltételek** mellett, akár **0%-os kamatmentes hitelre - kezelési költség nélkül** - kínáljuk.

Golf értékek elérhető áron.

Kategóriájának legjobb autója az Auto Motor und Sport 2001-es választása alapján

Golf

Az ajánlat a 2001. február 1-i árlista alapján a március 10-től kötött szerződésekre és korlátozott darabszámú gépkocsira vonatkozik.